

Μια Σύνοψη του έργου της Ε. Π. Μπλαβάτσκυ «*Η Μυστική Δοξασία*»

από την Ασπασία Παπαδομιχελάκη

«Αυτό το έργο είναι γραμμένο για την ανθρωπότητα και από την ανθρωπότητα και από τις μελλοντικές γενιές πρέπει να κριθεί»

Ε. Π. Μπλαβάτσκυ

Χωρίς αμφιβολία, η παρουσία της μεγάλης αποκρυφίστριας Ελένα Πετρόβνα Μπλαβάτσκυ και του τεράστιου συγγραφικού της έργου πρέπει να συμπεριλαμβάνεται ανάμεσα στα σπουδαιότερα γεγονότα του 19^{ου} αιώνα. Στο σύνολο αυτού του έργου, η *Μυστική Δοξασία*, δίτομη συλλογή δεκάδων έξοχων αποσπασμάτων, θεωρείται ως το σημαντικότερο κείμενο της συγγραφώς καθώς αποτελεί τη ραχοκοκαλιά της σύγχρονης Θεοδοσίας.

Η *Μυστική Δοξασία*, που πρωτοεκδόθηκε το 1888, περιέχει αποσπάσματα από την Αρχαία Σοφία με σχόλια και αναλύσεις που περιλαμβάνουν συγκριτικές αναφορές όλων των παγκόσμιων μεταφυσικών φιλοσοφιών και θρησκειών και συμπληρώνεται με επιστημονικές απόψεις και θέσεις της εποχής της. Κυκλοφόρησε στο Λονδίνο σε 500 αντίτυπα που εξαντλήθηκαν άραυτα.¹ Μια δεύτερη έκδοση ακολούθησε αμέσως μετά.

Πρόκειται για μια καθαρά απόκρυφη διδασκαλία που εκφράζει όσα διατύπωσαν οι μεγάλοι μύστες και ενορατικοί, δίνει ερμηνείες και συγκρίσεις ανάμεσα στις παλαιές και τις νέες θρησκείες, τους μύθους και τις διδασκαλίες που αποσαφηνίζουν το παρελθόν της ανθρωπότητας.

Η Μυστική Δοξασία παρουσιάστηκε στη Δύση κατά το 19^ο αιώνα και είναι η ανανέωση της Αρχαίας Σοφίας. Αυτή η απόκρυφη διδασκαλία μεταβιβάστηκε σε μας από τους Διδασκάλους της Σοφίας μέσω της απεσταλμένης τους Ε. Π. Μπλαβάτσκυ. Η απαρχή της Άχρονης Σοφίας ή Θεοδοσίας θεωρείται ότι συμπίπτει με την έναρξη της ανθρώπινης παρουσίας πάνω στη Γη και είναι η καταγραφή εσωτερικών γεγονότων – νόμων που αργότερα παραδέχτηκε η επιστήμη ως φυσικούς νόμους.

Θεοδοσία

¹ Η *Μυστική Δοξασία* θεωρείται το σπουδαιότερο έργο της Ε. Π. Μπλαβάτσκυ. Ο πρώτος τόμος εκδόθηκε στις 20 Οκτωβρίου 1888 από τους Άλεν, Σκοτ & Σία. Ο δεύτερος τόμος εκδόθηκε είτε τον Δεκέμβριο του 1888 είτε τον Ιανουάριο του 1889.

Η Θεοσοφία είναι η Θεία Γνώση ή Θεία Επιστήμη και χρησιμοποιώντας τον όρο αυτό η Ε. Π. Μπλαβάτσκι εισήγαγε στη Δύση του 19^{ου} αιώνα «τη σύνθεση της επιστήμης, της φιλοσοφίας και της θρησκείας». Είναι η *Θεία Σοφία* που κατέχουν οι θεοί.² Ονομάζεται επίσης «*Σοφία – Θρησκεία*» και αποτελεί κληρονομιά όλων των εθνών. Είναι συνώνυμο της Αιώνιας Αλήθειας, που αποτελεί το υπόβαθρο όλων των παγκόσμιων θρησκειών και φιλοσοφιών, μύσεων και απόκρυφων παραδόσεων που δίδαξαν και εφάρμοσαν λίγοι εκλεκτοί από τότε που ο άνθρωπος έγινε σκεπτόμενο ον.

Σύμφωνα με τον Γουίλιαμ Τζατζ, συνιδρυτή του Θεοσοφικού Κινήματος,

Η Θεοσοφία είναι ο ωκεανός της γνώσης που απλώνεται από την μια ακτή της εξέλιξης των αισθητικών όντων μέχρι την άλλη... Δεν πρόκειται για διατύπωση πίστης ή δόγματος ή για ανθρώπινη επινόηση, αλλά για γνώση των νόμων που διέπουν την εξέλιξη των φυσικών, αστρικών, υλικών και διανοητικών συστατικών της φύσης και του ανθρώπου... Είναι αφεαυτής πλήρης και δεν διακρίνει πουθενά αζεδιάλυτο μυστήριο. Βγάζει τη λέξη σύμπτωση από το λεξιλόγιό της και χαιρετίζει την κυριαρχία του νόμου σε καθετί και σε κάθε περίπτωση.³

Η Θεοσοφία είναι η Πνευματική Πηγή από την οποία εκπορεύεται καθετί σχετικό με τη Φύση και την προέλευση και εξέλιξη του ανθρώπου. Η Ε. Π. Μπλαβάτσκι δανείστηκε τον όρο «Θεοσοφία» από τον Αμμώνιο Σακκά, ενώ η ίδια αναφέρει ότι, τουλάχιστον ιστορικά, ο πρώτος που χρησιμοποίησε τον όρο ήταν ο Αιγύπτιος ιερέας Ποτ-άμων.

Αφορά στη Θεία Σοφία και είναι η πηγή της μύησης, της φιλοσοφίας, της θρησκείας, της επιστήμης, της τέχνης, του πολιτισμού καθώς και της απόκρυφης παράδοσης. Από τούτη την πηγή προέρχονται οι νόμοι και οι αρχές της παγκόσμιας ζωής για να γίνουν η μυστική Γνώση και η θεία ηθική στο φυσικό μας επίπεδο.

Αυτή η Πηγή είναι η κοινή βάση των εκδηλωμένων και αυτό προσδιορίζει την ενότητα όλων όσα πηγάζουν από αυτήν. Όμως, κάθε όψη της εμφανίζεται κάτω από μια ειδική μορφή, προσαρμοσμένη στις εκάστοτε συνθήκες χώρου και χρόνου, στις ανάγκες κάθε φυλής, υποφυλής, έθνους και λαού. Ανάλογα με τις απαιτήσεις της ζωής και της προόδου, οι μύστες της ανθρωπότητας, γαλουχημένοι από τη Θεία Σοφία, τη ΘΕΟΣΟΦΙΑ, παρουσιάζουν στη γη όψεις της Αιώνιας Αλήθειας, για να βοηθήσουν την ανθρώπινη ψυχή να προχωρήσει προς την πνευματικότητα και την κατάκτηση της θείας αυτοσυνειδητότητας.

Η διδασκαλία που περιλαμβάνεται στη Μυστική Δοξασία διακρίνεται από το «fons et origo» της⁴, με τον όρο «Σύγχρονη Θεοσοφία», ενώ η αλήθεια της διδασκαλίας υποστηρίζεται από τις μαρτυρίες προγενέστερων σοφών, μυστών και προφητών.

Είναι περιττό να αναφέρουμε ότι το σύστημα αυτό δεν είναι φανταστικό δημιούργημα ενός ή αρκετών απομονωμένων ατόμων. Αλλά ότι είναι η αδιάσπαστη καταγραφή που καλύπτει χιλιάδες γενιές Ενορατικών οι οποίοι με τις αντίστοιχες εμπειρίες τους έλεγξαν και επιβεβαίωσαν τις παραδόσεις – που πέρασαν προφορικά από την προηγούμενη φυλή στην επόμενη – των διδασκαλιών ανωτέρων και εξελιγμένων όντων

² Το Κλειδί της Θεοσοφίας, κεφ. Ι, Η έννοια του Ονόματος.

³ Ο Ωκεανός της Θεοσοφίας, κεφ. Ι, του Γουίλιαμ Κ. Τζατζ

⁴ πηγή και προέλευση

τα οποία επέβλεπαν την παιδική ηλικία της Ανθρωπότητας.... Κανένα όραμα μνημένου δεν γινόταν αποδεκτό, αν δεν ελεγχόταν και δεν επιβεβαιωνόταν από τα οράματα – που πετυχαίνονταν με τέτοιο τρόπο, ώστε να στέκονται σαν ανεξάρτητες μαρτυρίες – άλλων μνημένων και από αιώνες εμπειρίας.⁵

Το Μήνυμα που αρθρώθηκε από το Σύγχρονο Θεοσοφικό Κίνημα, μέσω της Ε. Π. Μπλαβάτσκι, στο κατώφλι της Νέας Εποχής, το 1875, αναδύει την εσωτερική ενότητα που επαναπροσδιορίζει την «αγάπη», την πραγματική σημασία της και την έμπρακτη εφαρμογή της. Όλη η διδασκαλία που υπάρχει στη Μυστική Δοξασία επιβεβαιώνει την ενότητα της ζωής ως το « ΕΝΑ που γίνεται ΠΟΛΛΑ». Προσδιορίζει την αδελφότητα των ανθρώπων που, όταν εφαρμοστεί, απελευθερώνει το άτομο από τον ανταγωνισμό και τον φανατισμό, ενώ προωθεί τη συνύπαρξη, την ανοχή και την ανιδιοτέλεια, την αλληλεγγύη, τον αλτρουισμό και κάθε πράξη που μπορεί να συμβάλει στην παγκόσμια συνεργασία και ομόνοια. Επίσης, απαιτεί σεβασμό και συμπόνοια απέναντι σε κάθε είδος ζωής.

Σκοπός της Θεοσοφίας είναι να εκπαιδεύσει το άτομο να δέχεται τους συνανθρώπους του έτσι όπως είναι, με τις ατέλειες και τις προσωπικές τους απόψεις. Τούτο μπορεί να επιτευχθεί μόνο με τη γνώση και την κατανόηση των απόκρυφων μα συμπαντικών νόμων. Με μια τέτοια στάση κατανόησης και αποδοχής, οι συγκρούσεις της εγωιστικής προσωπικότητας εξομαλύνονται και οι άνθρωποι γίνονται πιο ταπεινοί επομένως πιο πνευματικοί.

Η σύγχρονη Θεοσοφία δεν διεκδικεί την αποκλειστικότητα των απόψεών της ούτε την εφαρμογή τους μέσω ενός δόγματος. Αυτό στο οποίο αποσκοπεί είναι να αποκτήσει ο άνθρωπος συνείδηση της αδελφικής του συγγένειας με τους συνανθρώπους του και να καταλάβει ότι κάθε πίστη και γνώμη αντιπροσωπεύει μια από τις ποικίλες όψεις της Μίας Πραγματικότητας.

Σύμφωνα με τη Θεοσοφική Διδασκαλία η εσώτερη Φύση, που προηγείται του κόσμου των φαινομένων, είναι η ρίζα από την οποία η πλανητική μας ζωή εξαπλώνεται σε όλες τις διαστάσεις της, ορατές και αόρατες. Μας μιλά για την προέλευση και το πεπρωμένο του ανθρώπου, για την παρούσα εξέλιξή του αλλά και για τις μελλοντικές όψεις της ανθρώπινης ζωής.

Δέχεται την ύπαρξη Μίας Παγκόσμιας Αρχής, της οποίας η ανθρωπότητα και η γη αποτελούν ένα μόνο μέρος, και, παράλληλα, πραγματεύεται τον Κοσμικό Νόμο που ρυθμίζει τους υπόλοιπους Νόμους του Σύμπαντος.

Στη συνέχεια, μας αποκαλύπτει τις αρχές της ζωής που αποτελούν το θεμέλιο της ανθρώπινης ύπαρξης και συμπεριφοράς και θεωρεί τη γέννηση και τον θάνατο απλό στιγμιαίο γεγονός στην αλυσίδα των διαδοχικών εμπειριών της ψυχής. Επίσης, φανερώνοντας τις κρυμμένες αιτίες της ζωής, ωθεί τον άνθρωπο στο να κατανοήσει τη φύση του, να την ελέγξει και κυρίως να αποκτήσει επίγνωση της απόκρυφης προέλευσής της και του πνευματικού της σκοπού.

Με τις διδασκαλίες της Θεοσοφίας ο Δυτικός άνθρωπος έμαθε ότι υπάρχει ένας Αιώνιος Νόμος Εξέλιξης που ωθεί κάθε ον να κατακτήσει την πνευματική τελείωση μέσα από αυτοθέλητες επιλογές και πράξεις. Έμαθε για την Αδελφότητα των Αντέπτ⁶, τους νόμους του Κάρμα και της Μετενσάρκωσης, για τον κύκλο της γέννησης και του θανάτου της ανθρώπινης ύπαρξης καθώς και για τη μετά θάνατο

⁵ Μ.Δ. Ι, 273

⁶ Αντέπτ: είναι ο Μνημένος που έχει κατακτήσει την εσωτερική γνώση

συνέχεια. Έμαθε, επιπλέον, για τη θεία προέλευση του ανθρώπου, την επταπλή σύσταση του σύμπαντος και του ανθρώπου, για τις λανθάνουσες ψυχικές δυνάμεις του και τον προκάλεσε πράγματι να ερευνήσει τόσο αυτές όσο και την απόκρυφη ιστορία της ανθρωπότητας και της γης.

Για τη Θεοσοφία ο άνθρωπος είναι ο προσκυνητής του σύμπαντος που, προερχόμενος από τον Θείο Γνόφο, περιπλανιέται στα διάφορα επίπεδα του Σύμπαντος, αποκτά αναρίθμητες εμπειρίες μέσω των οποίων κατακτά όλες τις νοητικές βαθμίδες και τελικά τη θεία αυτοσυνειδητότητα. Το ταξίδι της ψυχής επαναλαμβάνεται διαδοχικά μέσα από πολλαπλές επαναγεννήσεις που διέπονται από το νόμο του Κάρμα έως ότου ο άνθρωπος αντιληφθεί τον πνευματικό σκοπό της ζωής και αποφασίσει να τον εκπληρώσει.

Κατά τη διάρκεια του προσκυνήματος αυτού, οι λιγότερο πεπειραμένες μονάδες υποστηρίζονται και υποβοηθούνται από τις πιο έμπειρες, τους Πρεσβύτερους Αδελφούς μας, γνωστούς ως Διδάσκαλοι της Σοφίας, Μαχάτμα ή Βούδδες.

Η εσωτερική διδασκαλία, η Θεοσοφία, υπήρχε ανέκαθεν, διατηρήθηκε μέσα στην Ιερή Σιωπή των Μυστών και είναι, πάντα, η Αλήθεια που ούτε αλλάζει ούτε εξελίσσεται. Οι εκδηλωμένες όψεις της όπως είναι η θρησκεία, η φιλοσοφία, η μύηση και η απόκρυφη παράδοση εξυψώνουν τον άνθρωπο προς την πνευματική πρόοδο. Εμφανίζεται και διαδίδεται, σύμφωνα με τον νόμο της περιοδικότητας και την εξελικτική ανάγκη της ανθρωπότητας και η επιρροή της καθώς εξαπλώνεται σε όλα τα κοινωνικά επίπεδα διαμορφώνει την κουλτούρα της κάθε εποχής.

Οι Πρεσβύτεροι Αδελφοί

Η εκδηλωμένη ζωή είναι ένα σύνολο μονάδων που, εκπορευόμενο από το ΕΝΑ, σχηματίζει έναν ιστό ζωής. Χαρακτηριστικό των μονάδων είναι α) η κοινή θεία ουσία τους, και β) το διαφορετικό τους επίπεδο συνειδητότητας που καταλήγει σε μια ιεραρχική κατάταξη.

Η πρώτη κατάσταση οδηγεί στην ενότητα της ζωής και στην αδελφότητα των μονάδων, ενώ η δεύτερη έχει σαν αποτέλεσμα την Εξελικτική Κλίμακα, την ιεραρχική κατάταξη των μονάδων και την ιεραρχία των Ανώτερων Όντων. Στο Εξελικτικό σχέδιο οι λιγότερο εξελιγμένες μονάδες που είναι μέρος των ανώτερων βοηθούνται από τις τελευταίες. Κάθε μονάδα αποτελώντας μέρος του προσωρινού συνόλου της θα πρέπει να περάσει βαθμηδόν από τα επόμενα στάδια της εξελικτικής κλίμακας και από ανόργανη και φυτική μονάδα να γίνει μια αγγελική, αρχαγγελική και θεία μονάδα.

Το βασικό δόγμα της Εσωτερικής φιλοσοφίας δεν δέχεται προνόμια ή ειδικά χαρίσματα στον άνθρωπο, εκτός από εκείνα που κέρδισε με το Εγώ του μέσω προσωπικής προσπάθειας και χάρις μέσα από μια μακρά σειρά μετεμψυχώσεων και μετενσαρκώσεων.⁷

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, υπάρχουν Όντα στην εξελικτική κλίμακα που προηγούνται εξελικτικά του ανθρώπινου είδους, διότι έχουν φτάσει σε ανώτερα διανοητικά και πνευματικά στάδια μέσα από ατομική προσπάθεια.

⁷ Μ.Δ. Ι, 17

Αυτό έχει επιτευχθεί σε προγενέστερα πλανητικά, συμπαντικά ή ακόμα και κοσμικά μανβαντάρα.⁸ Η εκδηλωμένη ζωή είναι ένα αέναο ταξίδι εμπειρίας, που διακόπτεται μόνο από διαλείμματα ανάπαυσης και αφομοίωσης. Η πρόοδος κάθε μονάδας εξαρτάται από τη δική της ελεύθερη βούληση και από τον τρόπο με τον οποίον θα εφαρμόσει τους θείους νόμους.

Ποτέ ο άνθρωπος δεν ήταν μόνος του πάνω στη γη. Πάντα τον βοηθούσαν οι Πρεσβύτεροι Αδελφοί. Η παράδοση τους ονομάζει προφήτες, μάντεις, ιεροφάντες, θεούς και ημίθεους, θρησκευτικούς ταγούς, Αρχαγγέλους, ιδιαίτερα δε στην Ανατολή ονομάζονται Διδάσκαλοι της Σοφίας, Μαχάτμα, Μποντισάτβα και Βούδδες.

Στο «Αποκαλυμμένη Ίσις» αναφέρεται ότι τα Όντα αυτά
... διαφυλάσσουν την αποκτηθείσα γνώση των νόμων της φύσης σε όλους τους τομείς και είναι έτοιμοι όταν το επιτρέπει ο κυκλικός νόμος να την χρησιμοποιούν προς όφελος της ανθρωπότητας. Πάντα υπήρχαν με φυσικά σώματα, γνωρίζοντας ο ένας τον άλλον, σε όποιο μέρος του κόσμου και να βρίσκονται, και όλοι εργάζονται για το καλό της φυλής κατά διαφορετικούς τρόπους.⁹

Σύμφωνα με την Ε.Π. Μπλαβάτσκι

Μαχάτμα είναι ένα πρόσωπο, που, με ειδική εκπαίδευση και παιδεία, έχει εξελίξει τις ανώτερες ιδιότητες και έχει κατακτήσει την πνευματική γνώση, που οι συνηθισμένοι άνθρωποι θα αποκτήσουν αφού πρώτα περάσουν από αναρίθμητες μετενσαρκώσεις κατά τη διάρκεια της κοσμικής εξέλιξης, υπό τον όρο, βεβαίως, ότι, εν τω μεταξύ, δεν θα βαδίσουν αντίθετα προς τους σκοπούς της Φύσης προκαλώντας έτσι τη δική τους εκμηδένιση.¹⁰

Η ίδρυση του Θεοσοφικού Κινήματος ήταν θέλημα των Πρεσβύτερων Αδελφών και η διάδοσή του έγινε με τη βοήθεια και την προστασία τους.

Κατά τη διάρκεια του τελευταίου τέταρτου του 19^{ου} αι., δύο Μαχάτμα ένωσαν ότι ο καιρός ήταν πρόσφορος για να επιχειρήσουν να διαθέσουν ένα μέρος της γνώσης τους για τη φύση και τις εσωτερικές διεργασίες της. Αυτή η γνώση ανήκει παραδοσιακά στη γνώση των εσωτερικών ή απόκρυφων επιστημών. Οι Διδάσκαλοι δεν ήσαν μόνο Αντέπτ αυτής της γνώσης αλλά και θεματοφύλακές της... Έβλεπαν τον σχεδόν αποκλειστικά ιδιοτελή υλισμό της ανθρωπότητας σαν ένα μεγάλο κίνδυνο για την μελλοντική της ευημερία. Το μήνυμά τους ήταν να εξοικειώσουν τον άνθρωπο με την ουσιαστική πνευματική του φύση και με την ταύτισή του με την ίδια τη Φύση και επομένως με όλους τους συνανθρώπους του. Το μήνυμά τους, κυρίως, ήταν να προωθήσουν μια παγκόσμια αδελφότητα..... Γι' αυτό τον σκοπό χρειάζονταν έναν κατάλληλο αντιπρόσωπο στον φυσικό κόσμο. Ο εν λόγω αντιπρόσωπος θα έπρεπε να διαθέτει τις αναγκαίες ικανότητες και ιδιότητες για να μπορεί να αναλάβει να διαδώσει γραπτώς τις πληροφορίες που επρόκειτο να μεταβιβάσουν. Τέτοιος αντιπρόσωπος υπήρξε η Ε. Π. Μπλαβάτσκι (Ε.Π.Μ).... Είναι σημαντικό να γίνει αντιληπτό ότι οι Διδάσκαλοι της Ε.Π.Μ. ήσαν άνθρωποι που ζούσαν στον κόσμο, σε φυσικά σώματα. Όμως, κατείχαν θαυμαστές δυνάμεις όπως μπορούμε να συναγάγουμε από όσα ακολουθούν. Για

⁸ Μανβαντάρα η περίοδος κατά την οποία εμφανίζεται ο Κόσμος. Είναι η αφύπνιση της Κοσμικής Ζωής, ενώ η εξαφάνιση του Κόσμου ως Σύμπαν ονομάζεται Πραλάγια. Είναι το δεύτερο αξίωμα της *Μυστικής Δοξασίας* που ονομάζεται Νόμος της Περιοδικότητας. «Η εμφάνιση και εξαφάνιση των Κόσμων είναι σαν μια κανονική ροή και απόσυρση» (Μ. Δ. Ι, 17)

⁹ Αποκαλυμμένη Ίσις, τόμος 2, σ.σ. 98-103

¹⁰ Μαχάτμας και Τσέλας, άρθρο της Ε.Π.Μ.

παράδειγμα, είχαν την ικανότητα να προβάλουν «σώματα απατηλά» και να μεταφέρουν τη συνειδητότητά τους σε αυτά. Σε τέτοια σώματα μπορούσαν να επισκέπτονται και να συνομιλούν με ανθρώπους, σαν να ήταν πράγματι παρόντες με σάρκα και οστά...¹¹

Ας θυμηθούμε την άμεση παρέμβαση των Διδασκάλων στα δύο κλασικά έργα *Αποκαλυμμένη Τσις* και *Η Μυστική Δοξασία* που καθιστά μοναδική την αυθεντικότητά τους. Και τα δύο περιέχουν εσωτερική γνώση που αποτελεί τη βάση για όλες τις μεταγενέστερες θεοσοφικές θεωρίες.

Σε μία από τις Επιστολές των Μαχάτμα, ο Μαχάτμα Μ. αναφέρει ότι η Μυστική Δοξασία είναι από κοινού έργο των δύο Αντέπτ¹² και της Ε.Π.Μ¹³ .: *...βεβαιώνω ότι «η Μυστική Δοξασία» υπαγορεύεται στην Ουπασίκα¹⁴ εν μέρει από εμένα και εν μέρει από τον Αδελφό μου Κ. Χ. Μ.*

Σε μια άλλη επιστολή ο Μαχάτμα Κ. Χ. γράφει:

Ο υπογράφων είναι ευτυχής να τον διαβεβαιώσει ότι όταν η Μυστική Δοξασία θα είναι έτοιμη, θα οφείλεται σε τρεις παράγοντες, στον Μ, στην Ουπασίκα και στον ταπεινότατο υπηρέτη του Doctor. Κ.Χ.

Ελενα Πετρόβνα Μπλαβάτσκι

Η Απεσταλμένη

Η Ε. Π. Μπλαβάτσκι υπήρξε ο εκφραστής της σύγχρονης Θεοσοφίας και η απεσταλμένη που, παρουσιάζοντας το μήνυμα της αόρατης ζωής, εγκαινίασε τη μεταφυσική κουλτούρα της επόμενης χιλιετίας στη Δύση. Θεωρείται ως η πιο διακεκριμένη αποκρυφίστρια στην ιστορία του Δυτικού κόσμου. Αναφορικά με την προσωπική της ζωή οι πληροφορίες που φτάνουν μέχρι τις μέρες μας είναι αποσπασματικές και πολύ συχνά παραποιημένες από υποκειμενικές εικασίες.

Το γεγονός είναι ότι η Ε. Π. Μπλαβάτσκι υπήρξε μια γυναίκα με ισχυρή θέληση, εξαιρετικά ανεξάρτητη και απολύτως ασυμβίβαστη. Ήταν ένας άνθρωπος με παράξενο χαρακτήρα και ιδιαίτερα χαρίσματα, προικισμένη με ενορατικότητα και απόκρυφες δυνάμεις. Κατά τη διάρκεια της ζωής της αντιμετώπισε μεγάλες δυσκολίες, αντιπαλότητες, υφιστάμενη απηνή διωγμό και κατηγορούμενη από τους εχθρούς της και την κοινωνία. Προκάλεσε έντονα το κατεστημένο του αιώνα της, παρουσιάζοντας τις ιδέες της που ανέτρεψαν τη νοοτροπία και προκατάληψη της εποχής της.

Τότε δεν υπήρχαν άλλοι που να διαθέτουν τα προσόντα της και είναι προφανές πως ακόμα δεν υπάρχουν. Αυτό μπορεί να μοιάζει αυθαίρετο όμως καθώς οι σπουδαστές εξοικειώνονται με τα έργα της δεν είναι δυνατόν παρά να αντιλαμβάνονται πόσο μοναδική ήταν.¹⁵

¹¹ Τριλογία, Σύγχρονη Θεοσοφία, προέλευση και προθέσεις, του Τζ.Α. Φάρδινγκ, σ.σ. 2-3

¹² Οι δύο Αντέπτ είναι οι Μαχάτμα Μορούα και Κουτχούμι

¹³ Ε.Π.Μ.: είναι η σύντμηση του Έλενα Πετρόβνα Μπλαβάτσκι

¹⁴ Ουπασίκα σημαίνει τη μαθήτριά

¹⁵ Τριλογία, του Τζ.Α. Φάρδινγκ, σ. 3

Όπως αναφέρει ο ερμηνευτής και σχολιαστής της Θεοσοφικής διδασκαλίας Γκ. Ντε Πουρούκερ,

... ήταν ένα μεγάλο ψυχολογικό μυστήριο για τον κόσμο του μέσου ανθρώπου ... και για τους οπαδούς της.... Ακόμα και για όσους θεωρούσαν ότι την ήξεραν καλά. Οι ενορατικοί τη θεωρούσαν Παγκόσμιο Δάσκαλο, Απεσταλμένη άλλων Παγκόσμιων Δασκάλων – ανώτερών της, που είχε σταλεί για να αναγγείλει την κυρίαρχη ιδέα της νέας εποχής. Όμως, οι ανθρώπινες προσδοκίες τους έφταναν μόνο μέχρι του σημείου να ζητούν εκ μέρους της να επιδεικνύει αδιάκοπα την αποκρυσταλλική της δύναμη. Εντούτοις, αντί να είναι μάρτυρες του συνεχούς θαύματος, οι πιο πολλοί αντέπτι και μαθητές της έβλεπαν μια προσωπικότητα της οποίας τα εξωτερικά χαρακτηριστικά ήταν τουλάχιστον ανθρώπινα: ήταν έξυπνη, είχε φαντασία, χιούμορ, καλοσύνη αλλά ήταν και ευέξαπτη. Διαπίστωναν ότι διέθετε έναν οξυδερκή ακέραιο νου, διανοητική δύναμη και πνευματική διαίσθηση που δεν περιοριζόταν στα όρια της ανθρώπινης προσωπικότητας. Οι απόψεις της για την έρευνα και την αυτό- αποκάλυψη μέσα από ατομική προσπάθεια και εμπειρία δεν γίνονταν πάντα θερμά δεκτές. Οι περισσότεροι μεταξύ των αντέπτι της αποδείχτηκαν ανίκανοι να το εκτιμήσουν γιατί ακόμα ήταν προσκολλημένοι σε ιδέες, πρόσωπα και πράγματα. Το γεγονός είναι ότι συγκέντρωσε γύρω της έναν μεγάλο αριθμό ευφύων ανθρώπων που αποτέλεσαν τα μέλη της Θεοσοφικής Εταιρείας και έβαλαν τα δυνατά τους για να διαδοθεί το Μήνυμα και να καταστεί ζωντανή δύναμη ενότητας και παγκοσμιότητας μεταξύ των κοινών ανθρώπων. Εκτός του ότι ήταν ένας εξαιρετικά ευφύς άνθρωπος, η Ε. Π. Μπλαβάτσκι ήταν και εμπνευστήρια, καθάρισε τον ανθρώπινο νου από παγιωμένες προκαταλήψεις και αποκάλυψε πνευματικές όψεις που ήταν βαθιά κρυμμένες στο παρελθόν. Χωρίς αμφιβολία, κατείχε ιδιαίτερη θέση γιατί η φύση της ήταν διαφορετική από τη φύση των ανθρώπων.¹⁶

Σύμφωνα με τον Γκόντφρεϋ ντε Πουρούκερ, και πάλι, η Ε.Π.Μ. ήταν ένας Απεσταλμένος, μια ψυχή σταλμένη από το πνευματικό πεδίο, που μνήθηκε και εξελίχτηκε σε υψηλούς βαθμούς πνευματικότητας. Ήταν η αντιπρόσωπος της Πνευματικής Ιεραρχίας στην ανθρωπότητα, εκείνη που εφάρμοσε άμεσα το Εξελικτικό Σχέδιο. Ήταν η Μεγάλη Ψυχή που εμπνεύστηκε από τον δικό της Πνευματικό Εαυτό, συνεργαζόμενη συγχρόνως με τους Πρεσβύτερους Αδελφούς που εκπροσωπούσε. Ήταν ο ενδιάμεσος κρίκος, η διαλογιζόμενη ψυχή, η αυτοσυνειδητή Οντότητα που μετέφερε την πνευματική αλήθεια από τους Μαχάτμα στον κόσμο με τη θέλησή της, πρόθυμα και με πλήρη επίγνωση:

.... βρήκαμε μια γυναίκα προικισμένη με εξαιρετικά και θαυμάσια χαρίσματα. Συγχρόνως, είχε έντονα προσωπικά ελαττώματα, αλλά ακριβώς έτσι όπως ήταν, δεν υπήρχε άλλος σαν κι αυτή τόσο κατάλληλος για τούτο το έργο.¹⁷

Όπως αναφέρει, επίσης, ο Γκόντφρεϋ ντε Πουρούκερ, η επικοινωνία του ανθρώπου με την εσωτερική του φύση προκαλεί ένα αποτέλεσμα που θεωρείται σωστό ή λάθος κι έτσι καθορίζεται το είδος και η ποιότητα της επικοινωνίας. Έτσι κατηγοριοποιούνται οι άνθρωποι ανάλογα με την προσωπική τους ικανότητα επαφής με τις ανώτερες δυνάμεις ως:

¹⁶ Ε.Π. Μπλαβάτσκι, «το Μυστήριο» του Τζ. Ντε Πουρούκερ, κεφ. Ι «Ένα πνευματο-ψυχολογικό Μυστήριο» σ. 1

¹⁷ Οι Επιστολές των Μαχάτμας προς τον Α. Σίννεττ, μεταγραφή και συλλογή από τον Α. Τ. Μπάρκερ, Επιστολή, αριθμ. 44, σ. 259

(α) συνηθισμένοι άνθρωποι ή διάμεσο, (β) ειδικοί άνθρωποι ή απεσταλμένοι, μαθητές των Σοφών και αυθεντικοί Σοφοί και (γ) ξεχωριστοί άνθρωποι ή αβατάρ.¹⁸

Η διαφορά μεταξύ αυτών των τριών κατηγοριών έγκειται στην ελάχιστη ή μέγιστη έλξη πνευματικού φωτός πάνω στην ανθρώπινη ψυχή και στη σταθερότητα αυτής της μεταβίβασης φωτός προς τα έξω μέσω της προσωπικότητας.

Στην πρώτη περίπτωση, εμφανίζονται τα φαινόμενα της μη συνειδητής διαμεσότητας με όλα τα αρνητικά αποτελέσματα της ανεπαρκούς έλξης.

Πράγματι, διάμεσο είναι κάποιος, οι αρχές της ιδιοσυστασίας του οποίου δεν ελέγχονται από την ανώτερη πνευματική θέληση και νου ή ελέγχονται μόνο εν μέρει.¹⁹

Στη δεύτερη περίπτωση, εκείνη του Απεσταλμένου, το πρόσωπο έχει συνείδηση της κατάστασης και η έλξη γίνεται αντιληπτή και αποδεκτή μέσα από την έκβασή της που είναι λογική, υγιής και δεν χρωματίζεται από κακότητα, πόθο, πανουργία και ιδιοτέλεια.

Ο Ενδιάμεσος ή το Αποστολικό Διάμεσο είναι μια ιδιαίτερα εξελιγμένη ανθρώπινη οντότητα που έχει πάντα μια δυνατή και σθεναρή ατομικότητα και συνήθως μια έντονη και θετική προσωπικότητα και είναι ο Απεσταλμένος ή Διαβιβαστής μεταξύ των ανωτέρων από αυτόν ή αυτήν και των άλλων ανθρώπινων όντων.²⁰

Στη δεύτερη κατηγορία ανήκουν άνθρωποι που έχουν αναπτύξει την πνευματική βούληση και αυτοσυνειδητότητα και είναι ικανοί, μέσα από μακροχρόνια μύηση και ατομικές προσπάθειες, να ελέγχουν την ενδιάμεση φύση τους, δηλαδή το κάμα- μάνας και να επηρεάζουν την εγκεφαλική τους λειτουργία κατ' ευθείαν από τη Μονάδα ή τον Πνευματικό Εαυτό. Κατ' αυτόν τον τρόπο, που απαιτεί μακροπρόθεσμο ηθικό περιορισμό, ο άνθρωπος μετατρέπεται σε γνήσιο μεταρρυθμιστή που απορρίπτει κάθε επιρροή από παράσιτα ιδιοτελούς εντύπωσης. Τότε εμφανίζεται ένας Απεσταλμένος, κάποιος που έχει κατορθώσει να ελέγχει το ατομικό του κατώτερο όχημα. Η Ε. Π. Μπλαβάτσκι υπήρξε μια τέτοια Απεσταλμένη που κατάφερε να φέρει εις πέρας την αποστολή που της ανατέθηκε από την Αδελφότητα των Αντέπτ.

Μολονότι η ίδια συνήθιζε να λέει ότι η Θεοσοφία, που περιλαμβάνεται στις σελίδες της Μυστικής Δοξασίας, ύψωσε «μόνο ένα μικρό τμήμα του σκοτεινού καλύμματος και αυτό μετά από χιλιάδες χρόνια σιωπής και μυστικότητας» εντούτοις, όσο κι αν φαίνεται παράξενο, δεν υπάρχει διδασκαλία που να θεωρείται εν δυνάμει θεοσοφική αν δεν μελετηθεί και συγκριθεί με τα κείμενα αυτής της μεγάλης αποκρυφίστριας για να εντοπιστούν τα κοινά σημεία μεταξύ τους. Και τούτο συμβαίνει, διότι τα κείμενά της φέρουν τη σφραγίδα της συνέπειας με όλα όσα έχουν ήδη διατυπωθεί και εφαρμοστεί από μεγάλους σοφούς και ενορατικούς της αρχαιότητας.

Έγραψε, επίσης, «*Το Κλειδί της Θεοσοφίας*» που θεωρείται το βιβλίο που δίνει μια γενική άποψη των Θεοσοφικών ιδεών. Ίδρυσε το Θεοσοφικό Κίνημα μαζί με τον Χένρι Σ. Όλκοτ και τον Γουίλιαμ Κ. Τζατς, πρώτο παρακλάδι του οποίου ήταν η

¹⁸ Η Εσωτερική Παράδοση, του Γκ. Ντε Πουρούκερ, τόμος II, κεφ. XXXIII, σ. 981

¹⁹ Η Εσωτερική Παράδοση του Γκ. Ντε Πουρούκερ, τόμος II, κεφ. XXXIII, σ. 996

²⁰ Η Εσωτερική Παράδοση του Γκ. Ντε Πουρούκερ, τόμος II, κεφ. XXXIII, σ. 997

Θεοσοφική Εταιρεία, φορέας των Θεοσοφικών ιδεών, και δεύτερο η Εσωτερική Σχολή της Θεοσοφίας.

Έγραφε άρθρα για τρία περιοδικά: το «Θεοσοφιστής», το «Λούσιφερ» και το «Η Ατραπός». Επιπλέον, τα άρθρα και τα κείμενά της είναι συγκεντρωμένα σε 14 τόμους με τίτλο «Επιλογές Κειμένων»²¹. Επίσης, υπάρχουν: το πρώτο σπουδαίο έργο της, «Αποκαλυμμένη Ίσις», που εκδόθηκε το 1879, «Η Φωνή της Σιγής» που εκδόθηκε το 1890 και το «Από τα Σπήλαια και τη Ζούγκλα του Ινδουιστάν» που μεταφράστηκε από τα Ρωσικά μεταξύ 1883 και 1886.

Εγκατέλειψε το φυσικό της σώμα στις 8 Μαΐου του 1891 – είχε γεννηθεί το 1831- ενώ δίπλα της βρισκόταν η Κα Ιζαμπέλ Κούπερ – Όουκλι, στην οποίαν και είπε: *«Ιζαμπέλ, Ιζαμπέλ, διατηρείστε τον δεσμό αρραγή. Μην αφήσετε την τελευταία μου ενσάρκωση να αποτύχει».*

Η διατήρηση της αυθεντικής διδασκαλίας φαίνεται να είχε απασχολήσει έντονα την Ε. Π. Μπλαβάτσκι, ιδιαίτερα κατά τις τελευταίες μέρες της. Δύο μέρες πριν από τον θάνατό της, η μεγάλη Θεόσοφος, αν και βαριά άρρωστη, έδωσε το προαναφερθέν μήνυμα στη φίλη της που παραστεκόταν στο κρεβάτι της.

Κατά μια δεύτερη εκδοχή επανέλαβε τη δήλωση που είχε κάνει σε μια συγκέντρωση που διοργανώθηκε στις 27 Μαΐου 1891, στην «Ανατολική Σχολή της Θεοσοφίας» στο Λονδίνο. Κατά την εκδοχή αυτή, τούτα τα λόγια αποτελούν τις «τελευταίες λέξεις» της Ε.Π.Μ. αναφορικά με τη Σχολή, δηλαδή με τη διδασκαλία. Μέλη της Σχολής μαρτυρούν ότι αυτά ήταν τα τελευταία λόγια της αναφορικά με το έργο της.

Για να διατηρηθεί αρραγής ο δεσμός ανάμεσα στην εσωτερική σοφία και την εξωτερική της έκφραση, για να διατηρηθεί η επικοινωνία και η ροή της εσωτερικής πραγματικότητας προς τα έξω, πρέπει να διατηρηθεί η πνευματική αλήθεια στη γνήσια μορφή της, ακριβώς όπως δόθηκε από την Πηγή της Σοφίας.

Η Μυστική Δοξασία είναι το πρώτο μείζον έργο μετά από αρκετές χιλιάδες χρόνια που έχει σκοπό να περιγράψει, και πράγματι το κάνει, με έναν συνεπή και συνεκτικό τρόπο, τις βασικές αρχές αυτής της παγκόσμιας απόκρυφης διδασκαλίας – της Μπράχμα – Βίντια, της Γούπτα- Βίντια, της Πνευματικής Γνώσης – που ήταν η πρωτογενής γνώση των Μανασαπούτρα οι οποίοι την έφεραν στην γεννώμενη κατ' αυτόν τον Γύρο ανθρωπότητα και την άφησαν στη φροντίδα των υψηλότερων εκείνη την εποχή εκφραστών της σαν μια αιώνια πηγή πνευματικών αληθειών....²²

Έργο της Ε. Π. Μπλαβάτσκι ήταν:

«Να ενθαρρύνει τη μελέτη της Θεοσοφίας και να διαδώσει τη γνώση της σε όλον τον κόσμο».

Γι' αυτό και στο «Κλειδί της Θεοσοφίας» λέει:

«Αφιερώνεται από την Ε.Π.Μ. σε όλους τους μαθητές της για να μπορέσουν να μάθουν και να διδάξουν με τη σειρά τους».

Στην επιστολή που απηύθυνε η Ε.Π.Μ. στο Αμερικανικό Συνέδριο στο Σικάγο, τον Απρίλιο του 1888, προσθέτει:

Ανάλογα με το πόσο έτοιμοι είναι οι άνθρωποι να τις δεχτούν, θα δοθούν οι νέες θεοσοφικές διδασκαλίες. Όμως δεν θα δοθούν περισσότερες από όσες ο κόσμος, στο παρόν επίπεδο πνευματικότητας, μπορεί να δεχτεί προς όφελός του. Εξαρτάται από τη

²¹ Collected Writings, ονομάζονται επίσης 'Άπαντα'

²² Ιστορική Εισαγωγή στην Έκδοση Collected Writings της «Μυστικής Δοξασίας» του Μπόρις ντε Ζίρκοφ

διάδοση της Θεοσοφίας – από την αφομοίωση αυτού που ήδη έχει δοθεί – το πόσο περισσότερες θα αποκαλυφθούν και πόσο σύντομα.

Στον πρόλογο της Μυστικής Δοξασίας, η συγγραφέας αναφέρει: «Στον Εικοστό Αιώνα κάποιος μαθητής πιο καλά πληροφορημένος και πολύ καταλληλότερος ίσως αποσταλεί από τους Διδασκάλους της Σοφίας για να δώσει τελικές και αδιάσειστες αποδείξεις ότι υπάρχει μια γνώση που ονομάζεται Γκούπτα –Βίντια». Με αυτά τα λόγια η συγγραφέας αφήνει ένα παράθυρο για την ανανέωση της Θεοσοφικής Διδασκαλίας.

Το Θεοσοφικό Κίνημα

Το Θεοσοφικό Κίνημα είναι το εξωτερικό σώμα της Θεοσοφικής διδασκαλίας. Είναι το Κίνημα που ιδρύθηκε στη Νέα Υόρκη, στις 17 Νοεμβρίου του 1875, από την Ελένα Πετρόβνα Μπλαβάτσκι, τον Χένρυ Στιλ Όλκοτ και τον Γουίλιαμ Κουάν Τζατζ.

Το Θεοσοφικό Κίνημα συστάθηκε με σκοπό να διαδώσει τις Θεοσοφικές διδασκαλίες και για να προωθήσει τη Θεοσοφική ζωή. Η ΘΕΟΣΟΦΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ επελέγη να είναι το όχημα για την εκ νέου διατύπωση της Θεοσοφίας. Έκτοτε, έχουν ιδρυθεί πολλές «Εταιρείες» που μπορεί και να έχουν πάρει στραβό δρόμο. Η ΘΕΟΣΟΦΙΑ, όμως, παραμένει αναλλοίωτη.

Οι τρεις κύριοι στόχοι του Θεοσοφικού Κινήματος είναι:

1. *Ο σχηματισμός του πυρήνα μιας Παγκόσμιας Αδελφότητας της Ανθρωπότητας χωρίς διάκριση ως προς τη φυλή, το χρώμα ή την πίστη.*
2. *Η προώθηση της μελέτης των αρχαίων και σύγχρονων θρησκειών, φιλοσοφιών και επιστημών και η έμφαση στη σπουδαιότητα αυτής της μελέτης.*
3. *Η έρευνα των κρυμμένων μυστηρίων της Φύσης από κάθε δυνατή άποψη και των ψυχικών και πνευματικών δυνάμεων που ληθαργούν ιδιαίτερα στον άνθρωπο.*

Αυτοί είναι, σε αδρές γραμμές, οι τρεις κύριοι στόχοι του Κινήματος.

Ο Πρώτος Στόχος είναι ένα ιδεώδες ριζωμένο στην παγκόσμια εσωτερική ενότητα που γίνεται ανάμνηση της Μονάδας και η διαισθητική της αντίληψη του συνόλου της ζωής που συναδελφώνει όλα τα όντα του σύμπαντος μεταξύ τους.

Ο Δεύτερος Στόχος αφορά στη συγκριτική μελέτη που οδηγεί στο να γίνει κατανοητό ότι όλες οι εκδηλωμένες θρησκείες, φιλοσοφίες, μύθους και απόκρυφες παραδόσεις δεν είναι παρά όψεις της Μίας Αιώνιας Σοφίας – Θρησκείας.

Ο Τρίτος Στόχος, που αφορά στην έρευνα των ανεξήγητων νόμων της Φύσης και των ψυχικών δυνάμεων του ανθρώπου, προωθεί την κατανόηση των παγκόσμιων νόμων, της εσωτερικής επικοινωνίας του Ανθρώπου και της Φύσης καθώς και της θέσης του ανθρώπου και της ιεραρχικής του κατάταξης στο εξελικτικό σχέδιο.

Λίγα χρόνια μετά τον θάνατο της Ε.Π.Μ., η αρχική οργάνωση διαιρέθηκε σε δύο: στην Εταιρεία που ακολούθησε τον Χ. Σ. Όλκοτ και την Άνι Μπέζαντ διατηρώντας την έδρα στο Αντυάρ στο Μαντράς της Ινδίας (το Αμερικανικό Τμήμα της έγινε γνωστό ως Θεοσοφική Εταιρεία της Αμερικής) και στην Εταιρεία που ακολούθησε τον Γ. Κ. Τζατζ, αντιπρόεδρο της Θεοσοφικής Εταιρείας και Γενικό Γραμματέα του Αμερικανικού της Τμήματος, με διεθνή έδρα αρχικά στη Νέα Υόρκη και τώρα στην

Πασαντένα της Καλιφόρνια. Όταν, το 1896, πέθανε ο Τζατζ, η Κάθριν Τίνγκλεϋ αναγνωρίστηκε ως διάδοχός του. Το 1909 μια ομάδα με επί κεφαλής τον Ρόμπερτ Κρόσμπι σύστησε άλλη μια μεγάλη θεοσοφική οργάνωση, την Ενωμένη Στοά Θεοσόφων²³ με έδρα στο Λος Άντζελες της Καλιφόρνια.

Ο Ρόμπερτ Κρόσμπι και το U.L.T.

Λίγα χρόνια μετά την απουσία της Ε. Π. Μπλαβάτσκι, ο ιδρυτής του United Lodge of Theosophists, Ρόμπερτ Κρόσμπι, έχοντας διαπιστώσει παραποιήσεις εις βάρος της διδασκαλίας, οφειλόμενες σε ανταγωνισμούς μεταξύ των μελών της Θεοσοφικής Εταιρείας, θεώρησε ότι έπρεπε οι Θεόσοφοι να επικεντρωθούν στην αυθεντική διδασκαλία όπως αυτή παραδόθηκε από τους Διδασκάλους του Κινήματος. Έτσι ιδρύθηκε η Ενωμένη Στοά των Θεοσόφων, μια πιο πρόσφατη έκφραση του Θεοσοφικού Κινήματος, που είχε σκοπό τη μελέτη των πρωτότυπων Θεοσοφικών κειμένων. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι αυτή η κίνηση έσωσε τόσο τη διδασκαλία όσο και τον στόχο του Θεοσοφικού Κινήματος.

Η ύπαρξη μιας πνευματικής διδασκαλίας που συνοψίζει όλες τις διδασκαλίες που είχαν δοθεί προηγουμένως κατά διαστήματα από σπουδαίους Ανθρώπους και των οποίων οι μαρτυρίες και ιδέες συμπίπτουν με εκείνες όλων των προηγμένων μεγάλων πνευματικών διδασκάλων του πλανήτη μας είναι δικό μας χρέος να διατηρηθεί και να εξαπλωθεί. Δικό μας καθήκον είναι να διατηρήσουμε τον δεσμό με την Αιώνια Σοφία αρραγή και αδιάσπαστο, ερευνώντας, μελετώντας και διαδίδοντας την καθαρή πνευματική γνώση χωρίς παρεμβολή προσωπικών απόψεων.²⁴

Η Μυστική Δοξασία

Η Μυστική Δοξασία είναι κοινό κτήμα αναρίθμητων εκατομμυρίων ανθρώπων που γεννήθηκαν σε διαφορετικά κλίματα, σε εποχές με τις οποίες η ιστορία αρνείται να ασχοληθεί και στις οποίες οι εσωτερικές διδασκαλίες αποδίδουν χρονολογίες που δεν συμβαδίζουν με τις θεωρίες της Γεωλογίας και της Ανθρωπολογίας... Μόνο με την παρουσίαση ενώπιον του αναγνώστη ενός πλήθους αποδείξεων, που τείνουν όλες να καταδείξουν ότι σε κάθε εποχή, σε κάθε πολιτισμική κατάσταση και γνώση, οι μορφωμένες τάξεις κάθε έθνους έγιναν κατά το μάλλον ή ήττον πιστές απηχήσεις ενός ταυτόσημου συστήματος και των βασικών παραδόσεών του – μπορεί να διαπιστώσει ο αναγνώστης ότι πολλά ρεύματα από το ίδιο νερό πρέπει να έχουν μια κοινή πηγή από την οποία εκπορεύτηκαν. Ποιά ήταν αυτή η πηγή; Εάν τα επερχόμενα γεγονότα θεωρούνται ότι προβάλλουν την σκιά τους, τα παρελθόντα γεγονότα δεν είναι δυνατόν να μην αφήνουν το αποτύπωμά τους. Έτσι, λοιπόν, με αυτές τις σκιές του απώτατου Παρελθόντος και τις φανταστικές σιλουέτες τους στην εξωτερική οθόνη κάθε θρησκείας και φιλοσοφίας, μπορούμε, ελέγχοντάς τες καθώς προχωρούμε, και συγκρίνοντάς τες, να ανιχνεύσουμε τελικά τον κορμό που τις δημιούργησε. Πρέπει να υπάρχει αλήθεια και στοιχεία σε καθετί που όλοι οι αρχαίοι λαοί δέχονταν και που αποτέλεσαν τη βάση της

²³ United Lodge of Theosophists, U.L.T.

²⁴ «Ας διατηρήσουμε τον Δεσμό αρραγή», άρθρο που παρουσιάστηκε κατά την Ημέρα του Λευκού Λωτού που οργάνωσε το Θεοσοφικό Κίνημα – Αθήνα, ULT, στις 14 Μαΐου του 2006, προς τιμή της Ε. Π. Μπλαβάτσκι εις ανάμνηση του έργου και της συνεισφοράς της στη διάδοση της πνευματικότητας στη Δύση. Βλέπε www.blavatsky.gr

θρησκείας και της πίστης τους.²⁵

Λέγεται ότι αυτή η καθαρά αποκρυφιστική διδασκαλία παρέχει στον ερευνητή αρκετά κλειδιά και ότι – εάν τα χρησιμοποιήσει – θα μπορέσει να ανακαλύψει τα μυστικά των μυστηρίων και να αντιληφθεί την εσωτερική γνώση στο σύνολό της. Επίσης, λέγεται ότι η Μυστική Δοξασία υπήρξε η διαδεδομένη θρησκεία του αρχαίου και του προϊστορικού κόσμου. Είναι γραμμένη με μορφή Στροφών (Στάντζας), σε σύντομους στίχους. Η συγγραφέας ανέλαβε την ευθύνη να τους αναλύσει παραθέτοντας συγκριτικές αναφορές από παγκόσμια φιλοσοφικά και θρησκευτικά κείμενα και να τους τεκμηριώσει με επιστημονικές μαρτυρίες της εποχής της. *«Είναι περιττό να επισημάνουμε ότι αυτό το βιβλίο δεν είναι η Μυστική Δοξασία στο σύνολό της, αλλά ένας επίλεκτος αριθμός αποσπασμάτων από τα θεμελιώδη αξιώματά της».*

Ο πρώτος τόμος πραγματεύεται την Κοσμογένεση – την εμφάνιση του Κόσμου – και ο δεύτερος την Ανθρωπογένεση – την εμφάνιση του Ανθρώπου – όπου αναφέρονται τα επτά μείζονα στάδια της πλανητικής μας ζωής και του ανθρώπινου είδους που ονομάζονται Σφαίρες, Γύροι και Φυλές. Αρχικά το έργο αναγγέλθηκε σαν μια αναθεωρημένη εκδοχή του προηγούμενου δίτομου έργου της, «Αποκαλυμμένη Ίσις», αλλά αργότερα, απετέλεσε ένα τελειώς διαφορετικό έργο. Και τα δύο έργα αποκαλύπτουν,

...την αδιάκοπη σειρά γενεαλογιών από την πρώτη Ουράνια μέχρι τον γήινο άνθρωπο. Και, παραθέτοντας την τάξη των Όντων, αποκαλύπτουν την τάξη με την οποίαν εξελίχτηκε ο κόσμος, η γη μας και τα αρχέγονα στοιχεία από τα οποία προήλθε η τελευταία.²⁶

Στην Ιστορική Εισαγωγή της Έκδοσης των «Επιλογών Κειμένων» της Μυστικής Δοξασίας, ο Μπόρις ντε Ζίρκοφ γράφει:

Η καταπληκτική Κοσμογένεση και Ανθρωπογένεση που παρουσιάστηκαν για να τις εξετάσουμε και να τις μελετήσουμε είναι τελείως ιδιόμορφες. Δεν πρόκειται για αντιγραφή ή συρραφή κειμένων από τις παγκόσμιες ιερές γραφές. Προκαλούν την έρευνα σαν το πιο ασυνήθιστο συγγραφικό πρόβλημα της εποχής μας. Εάν δεν δεχτούμε την εξήγηση που δίνει η ίδια η Ε.Π.Μ. ως προς την πηγή τους, καμιά άλλη εξήγηση δεν έχει έστω και την ελαχιστότερη αξία.....

.....η κύρια πηγή της Μυστικής Δοξασίας – και αυτό ισχύει και για πολλά άλλα τμήματα του συγγραφικού έργου της Ε.Π.Μ. – είναι από κοινού η Αδελφότητα των Αντέπτ των οποίων υπήρξε άμεση Απεσταλμένη και ξεχωριστά δύο ή περισσότεροι από τους Μύστες που ανήκαν σε αυτή την Αδελφότητα και που επέλεξαν να εμφανίσουν στην εποχή μας ένα ορισμένο τμήμα της παραδοσιακής κρυμμένης γνώσης προς όφελος εκείνων που ήταν έτοιμοι να την δεχτούν.²⁷

Ο τρόπος με τον οποίον γράφτηκε *Η Μυστική Δοξασία* προκάλεσε τον θαυμασμό των βιογράφων της Ε.Π.Μ. Μαζί της δεν είχε παρά λίγα μόνο βιβλία και όμως, χωρίς να βγει από το δωμάτιό της, έμοιαζε να έχει άμεση πρόσβαση στα πιο δυσνόητα έργα διαφόρων τομέων μελέτης.

²⁵ Μ.Δ. ΙΙ, 794

²⁶ Μ.Δ. Ι, 612

²⁷ Συλλογές Κειμένων σ.σ. 74-5

Οι Θεμελιώδεις Ιδέες της «Μυστικής Δοξασίας»

Η Αρχαία Σοφία παραδέχεται την ύπαρξη Μίας Πανταχού Παρούσας, Αιώνιας, Απεριόριστης και Αμετάβλητης Αρχής που αποτελεί τον πυρήνα του εκδηλωμένου σύμπαντος. Κάθε εκδήλωση έλκεται προς το κέντρο Της, ως απορροή της. Αυτή η Αρχή είναι απρόσωπη μέσα στον αφηρημένο Χώρο, αλλά αενάως Παρούσα στο Εκδηλωμένο Σύμπαν, γιατί εμπεριέχει τα πάντα και εμπεριέχεται σε καθετί. Το απρόσωπο στοιχείο της είναι η θεμελιώδης ιδέα της Θεοσοφικής διδασκαλίας.

Το Σύμπαν είναι η περιοδική εκδήλωση της Μίας Πραγματικότητας, που αφυπνίζεται από το Ασύλληπτο – το Παραμπράχμαν – και εμφανίζεται ως Πνεύμα και Ύλη. Το Πνεύμα παρέχει την ατομική συνειδητότητα και την κατευθυντήρια διάνοια στην κοσμική εξέλιξη, ενώ η ύλη είναι το υπόστρωμα των διαφόρων βαθμίδων διαφοροποίησης, η προκοσμική ρίζα – ουσία που ονομάζεται Μουλαπρακρίτι. Επειδή το Σύμπαν εκδηλώνεται περιοδικά, είναι πεπερασμένο και ως εκ τούτου ψευδαίσθηση ή μάγια.

Οι δύο όψεις της εκδηλωμένης ζωής – το πνεύμα και η ύλη – είναι στενά συνδεδεμένες και αλληλοεξαρτώμενες, εφόσον το Πνεύμα μπορεί να εστιαστεί μόνο σε ένα υλικό όχημα, ενώ η ύλη θα παρέμενε μια κενή περιεχομένου αφαίρεση χωρίς αυτή την πνευματική εστίαση. Ενωμένες, οι δύο όψεις συνθέτουν τη ζωή. Σε κάθε άτομο εστιάζεται ή αντανακλάται το πνεύμα.

*Είναι η Πανταχού Παρούσα Πραγματικότητα. Απρόσωπη, διότι περιλαμβάνει τα πάντα... Λανθάνει σε κάθε άτομο στο Σύμπαν και είναι το ίδιο το Σύμπαν.*²⁸

Στον Χώρο, κατά περιόδους, εμφανίζονται και εξαφανίζονται τα Σύμπαντα, που είναι οι Σκέψεις της Μίας Πραγματικότητας ή του Παραμπράχμαν.

Η ύλη είναι αιώνια. Είναι η βάση πάνω στην οποία ο Παγκόσμιος Νους ή Μάχατ οικοδομεί τα Ιδανικά του ή το Θείο Σχέδιο που ενυπάρχει σε Αυτόν. Το Θείο Σχέδιο μεταφέρεται από μία προηγούμενη περίοδο εκδήλωσης ή μανβαντάρα. Δεν υπήρξε ποτέ έναρξη των περιοδικών εκδηλώσεων του «ΕΝΟΣ» ούτε και θα υπάρξει τέλος, γιατί μέσα από αυτό το περιοδικό γίνεσθαι αποκτά η Ζωή τελειότητα.

Το Σύμπαν εξελίσσεται επί τη βάσει του Ιδεατού Σχεδίου που διατηρείται στην Αιωνιότητα, μέσα σε αυτό που οι Βεδαντιστές αποκαλούν Παραμπράχμαν. «Καθετί που είναι, ήταν και θα είναι, υπάρχει αιώνια».²⁹

Καμία μορφή και κανένα σχήμα δεν δημιουργήθηκε ποτέ. Είναι μόνο προβολές μέσα σε μια συγκεκριμένη αντικειμενική υλικότητα εκ των έσω προς τα έξω και από την λεπτοφύεστερη προς της πυκνότερη κατάστασή τους.

*«Κάθε μορφή, μας λένε, χτίζεται σύμφωνα με το μοντέλο που έχει σχεδιαστεί γι' αυτήν στην Αιωνιότητα και που αντανακλάται στον ΘΕΙΟ ΝΟΥ».*³⁰

Η Ύλη, που ονομάζεται ακάσα, πρακρίτι ή αιθέρας, είναι το υλικό του κόσμου. Πριν από την Εκδήλωση, βρίσκεται στον Χώρο³¹ και τότε ονομάζεται Αρχέγονη Ύλη ή Ρίζα – Ύλη. Πρόκειται για την Πραγματική Ύλη που είναι πάντα αόρατη. Στο Βραχμανικό σύστημα ονομάζεται Μουλαπρακρίτι. Η Ύλη, επομένως, δεν είναι αυτό που σήμερα παραδέχεται η Επιστήμη, γιατί εμείς βλέπουμε μόνο τα φαινόμενα που

²⁸ Μ. Δ. ΙΙ, 487

²⁹ Μ.Δ. Ι, 282

³⁰ Πρακτικά του Τμήματος Μπλαβάτσκι, σ.σ. 128-9

³¹ Χώρος συνώνυμο του Απόλυτου

είναι δημιουργήματα της φυσικής ύλης. Η αρχαία διδασκαλία πάντα πρέσβευε ότι αντιλαμβανόμαστε μόνο τα φαινόμενα αλλά όχι και την ουσιαστική αιτία τους.

Ο Ερμής ο Τρισμέγιστος λέει:

Ω, γιέ μου, η ύλη γίνεται. Αρχικά υπήρχε, γιατί η ύλη είναι ο φορέας του γίνεσθαι. Το γίνεσθαι είναι ο τρόπος δράσης του αδημιούργητου και προνοητικού Θεού. Έχοντας προικισθεί με το σπέρμα του γίνεσθαι η ... ύλη έρχεται σε ύπαρξη, γιατί η δημιουργική δύναμη την διαμορφώνει σύμφωνα με τις ιδεατές μορφές. Η ύλη που δεν έχει ακόμα γεννηθεί, δεν έχει μορφή. Γίνεται όταν τεθεί σε λειτουργία.³²

Το Σύμπαν εξελίσσεται από το Μέγα Άγνωστο, πάνω σε επτά επίπεδα και με επτά τρόπους σε όλους τους κόσμους. Και αυτή η επταπλή διαφοροποίηση κάνει όλους τους κόσμους του σύμπαντος και τα όντα που βρίσκονται σε αυτούς, να έχουν μια επταδική σύσταση. Σύμφωνα με τον Νόμο της Επταπλής Νοημοσύνης στη φύση και στον άνθρωπο, η Ύλη και το Πνεύμα καθώς και όλα τα εκδηλωμένα αντικείμενα και όντα υπόκεινται σε μια επταπλή διαφοροποίηση.

*«Κάθε τι στο μεταφυσικό όπως και στο φυσικό Σύμπαν είναι επταδικό».*³³

Οι διαιρέσεις του επταπλού σύμπαντος μπορούν αδρά να ορισθούν ως: το Απόλυτο, το Πνεύμα, ο Νους, η Ύλη, η Βούληση, Ακάσα ή Αιθέρας και η Ζωή.

Καθεμία από τις επτά αρχές του ανθρώπου προέρχεται από μία από τις μεγάλες επτά διαιρέσεις. Και καθεμία, κατ' αναλογία, συνδέεται προς μια φάση εξέλιξης και προς μια φυλή στην οποία αυτή η εξέλιξη συντελέστηκε. Η πρώτη διαφοροποίηση – στη μεταφυσική διάσταση – είναι το Πνεύμα, με το οποίο εμφανίζεται η Ύλη και ο Νους. Αυτή είναι η ονομαζόμενη Μονάδα. Στην εκδήλωση είναι μία τρισυπόστατη Ενότητα, που αποτελείται από τα: ΑΤΜΑ – ΜΠΟΥΝΤΙ – ΜΑΝΑΣ ή Πνεύμα – Σοφία – Νου. Η Μονάδα θεωρείται ότι είναι αθάνατη σε όλη τη διάρκεια του μεγάλου κύκλου της ζωής και ότι είναι η βάση της ανθρώπινης Ατομικότητας.

Είναι σημαντικό, επομένως, να μη λησμονούμε την πρώτη επταπλή διαφοροποίηση διότι είναι η βάση όλων όσες ακολουθούν. Ακριβώς όπως η παγκόσμια εξέλιξη είναι επταδική έτσι και η εξέλιξη της ανθρωπότητας, επταπλή στη σύστασή της, συντελείται σε μια επταδική Γη. Τούτο ονομάζεται στα Θεοσοφικά κείμενα Επταπλή Πλανητική Άλυσος και είναι στενά συνδεδεμένη με την εξέλιξη του ανθρώπου.³⁴

Για τον φιλόσοφο, το Σύμπαν είναι μια χίμαιρα, ενώ για τα συνειδητά όντα εντός του που είναι και τα ίδια απατηλά, το Σύμπαν είναι μια αναγκαία πραγματικότητα. Ότι υπάρχει στο Σύμπαν διαθέτει συνειδητότητα, δηλαδή, είναι προικισμένο με μια δική του αντιληπτικότητα, στο δικό του πεδίο αντίληψης. Δεν υπάρχει νεκρή ή τυφλή ύλη, όπως δεν υπάρχει τυφλός ή μη συνειδητός νόμος.

*Καθετί είναι αποτέλεσμα μιας αξιολογής δημιουργικής προσπάθειας.... Τίποτα δεν είναι νεκρό στη Φύση. Καθετί είναι οργανικό και ζωντανό. Επομένως, ολόκληρο το σύμπαν μοιάζει να είναι ένας ζωντανός οργανισμός.*³⁵

³² Μ.Δ. Ι, 281

³³ Μ.Δ. Ι, 158

³⁴ Μ.Δ. Ι, 570-4

³⁵ Μ.Δ. Ι, 281

Η Μυστική Δοξασία αναγνωρίζει έναν Λόγο – τον Τρίτο Λόγο ή Μάχατ – ως τον Συλλογικό Δημιουργό του Σύμπαντος και τον θεωρεί τον Αρχιτέκτονα που σχεδιάζει το Κοσμικό Σχέδιο που ήδη υπάρχει ως Θείο Ιδεατό. Ο Αρχιτέκτονας αυτός δεν είναι μια προσωπική θεότητα, αλλά, στην πραγματικότητα, το σύνολο των Πνευματικών και Ευφυών Δυνάμεων του Σύμπαντος. Ο Αρχιτέκτονας συλλαμβάνει το Σχέδιο και το εκφράζει, ενώ το σύνολο των συλλογικών του Δυνάμεων το εκτελεί.

... (αυτή είναι) η νοήμων ψυχή ή κοσμική συνείδηση που διευθύνει και καθοδηγεί αυτή την ενέργεια και η οποία είναι η σκέψη των Ντυάνι-Τσοχάν που αντανακλά την Ιδεοπλασία του Παγκόσμιου Νου. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα μια διηλεκτή σειρά φυσικών εκδηλώσεων και ηθικών επιδράσεων πάνω στη γη, κατά τη διάρκεια μανβανταρικών περιόδων...³⁶

Το σύμπαν διέπεται και κατευθύνεται εκ των έσω προς τα έξω – και αυτό το αξίωμα αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους Παγκόσμιους Νόμους – με μια ατέρμονη διαδοχή Ιεραρχιών Νοημόνων Όντων που λέγονται Αρχάγγελοι ή Ντυάνι Τσοχάν. Είναι οι αντιπρόσωποι του Καρμικού και του Κοσμικού Νόμου.

Διαφέρουν από τους ανθρώπους κατά το ότι δεν διαθέτουν προσωπικότητα, με άλλα λόγια, δεν έχουν σώματα από σάρκα και επομένως το πνευματικό στοιχείο είναι αδέσμευτο, πιο ελεύθερο και, συνεπώς, ανεπηρέαστο από τη μάγια.³⁷ Αυτές οι Οντότητες αντανακλούν το Θείο Ιδεατό.

Η Μυστική Δοξασία απορρίπτει τα είδωλα αλλά δεν κηρύσσει τον αθεϊσμό. Για τους Αποκρυφιστές υπάρχει Μία μόνο Δύναμη πίσω από όλα τα φαινόμενα, Μία άπειρη και Αιώνια Πνοή που θέτει τα πάντα σε κίνηση.

Οι Τρεις Θεμελιώδεις Προτάσεις

Τρεις είναι οι θεμελιώδεις προτάσεις που ορίζουν τις βασικές Θεοσοφικές ιδέες ευθύς εξαρχής. Αυτές οι προτάσεις αναλύονται διεξοδικά στη Μυστική Δοξασία αποτελώντας τη θαυμαστή απόκρυφη γνώση της.

Η Πρώτη Θεμελιώδης Πρόταση.

Η κεντρική ιδέα στη Μυστική Δοξασία είναι ότι υπάρχει Μία Πραγματικότητα και με την περιοδική της αφύπνιση από το Απόλυτο, εμφανίζεται ο Κόσμος. Το ENA γίνεται Τριάδα – Πνεύμα, Ύλη, Νους – η Τριάδα που γίνεται ο Μέγας Νόμος στον οποίο θα υπακούσει το Εκδηλωμένο Σύμπαν. Η Τριαδική Ενότητα αντιπροσωπεύεται στην Εκδήλωση από την Παγκόσμια Υπερ- Ψυχή ή Μάχατ. Είναι το Κοσμικό Ιδεατό ... η βάση της ευφυούς λειτουργίας της Φύσης και όσων περιέχει.

Η περίληψη που ακολουθεί θα δώσει στον αναγνώστη μια σαφέστερη εικόνα:

1. ΤΟ ΑΠΟΛΥΤΟ. Το Παραμπράχμαν των Βεδαντιστών ή η μία Πραγματικότητα, το SAT (ΕΚΕΙΝΟ), που είναι, όπως λέει ο Χέγκελ, συγχρόνως Απόλυτο Είναι και Μη-Είναι.

³⁶ Μ. Δ. Ι, 280

³⁷ Μάγια είναι η πλάνη

2. Η πρώτη εκδήλωση, και στη φιλοσοφία, ο απρόσωπος, ο ανεκδήλωτος Λόγος, ο πρόδρομος του «εκδηλωμένου». Είναι η «Πρώτη Αιτία», το «Ασυνείδητο» των Ευρωπαίων Πανθειστών.
3. Πνεύμα – ύλη, ΖΩΗ. Το «Πνεύμα του Σύμπαντος», το Πουρούσα και Πρακρίτι ή ο *δεύτερος* Λόγος.
4. Το Κοσμικό Ιδεατό, ΜΑΧΑΤ ή Διάνοια, η Παγκόσμια Ψυχή, το Κοσμικό Νοούμενο της Ύλης, η βάση των ευφών λειτουργιών της Φύσης και όσων περιέχει, που επίσης ονομάζεται ΜΑΧΑ-ΜΠΟΥΝΤΙ.
- Η ΜΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ. Η διττή της όψη είναι το εξαρτώμενο Σύμπαν.³⁸

Η Δεύτερη Θεμελιώδης Πρόταση

Η Μυστική Δοξασία παραδέχεται ότι το Σύμπαν, συμπεριλαμβανομένων και όλων όσα υπάρχουν εντός του, εμφανίζεται και εξαφανίζεται περιοδικά.

*Η εμφάνιση και εξαφάνιση των Κόσμων είναι σαν μία κανονική άμπωτη και παλίρροια.*³⁹

Η εμφάνιση του Σύμπαντος λέγεται Μανβαντάρα ή Μέρα του Μπράχμα. Η απόσυρσή του ονομάζεται Πραλάγια. Αυτή η παλινδρομική κίνηση του ΕΝΟΣ εγκαθιδρύει τον νόμο της περιοδικότητας καθώς και της πολικότητας που είναι ο νόμος των αντιθέτων και εμφανίζεται ως πνεύμα και ύλη, αιτία και αποτέλεσμα, φως και σκοτάδι, καλό και κακό, αφύπνιση και ύπνος, γέννηση και θάνατος.

Η Περιοδικότητα αποτελεί τη βάση του κύκλου της αέναης επανάληψης και φτάνει στην ανθρώπινη ζωή ως νόμος της μετενσάρκωσης. Για μας, τους ανθρώπους, είναι το αρχέτυπο της εγρήγορσης και του ύπνου, της παρουσίας μας σε ένα φυσικό σώμα και της απόσυρσής μας εξαιτίας του θανάτου και προσδιορίζει την εξακολουθητική επιστροφή μας στο φυσικό πεδίο για λόγους εξελικτικούς.

Η Τρίτη Θεμελιώδης Πρόταση

Στη Μυστική Δοξασία διαβάζουμε ότι υπάρχει

*... θεμελιώδης ταυτότητα όλων των ψυχών με την Παγκόσμια Υπερ-ψυχή, η τελευταία όντας μια όψη της Άγνωστης Ρίζας. Και το αναγκαστικό προσκύνημα κάθε ψυχής – ενός σπινθήρα της πρώτης – μέσω του Κύκλου της Ενσάρκωσης (ή της Αναγκαιότητας) σύμφωνα με τον κυκλικό και καρμικό νόμο, κατά τη διάρκεια όλης της περιόδου..... καμιά καθαρά πνευματική Μπούντι (θεία Ψυχή) δεν μπορεί να έχει ανεξάρτητη (συνειδητή) ύπαρξη, αν ο σπινθήρας που πρόβαλε από την καθαρή Ουσία της Παγκόσμιας Έκτης αρχής (ή Υπερ-Ψυχής): α) δεν περάσει μέσα από κάθε στοιχειακή μορφή του φαινομενικού κόσμου αυτού του Μανβαντάρα και β) δεν αποκτήσει ατομικότητα, πρώτα μέσω φυσικής ώθησης και ύστερα μέσω αυτοπροκαλούμενων και αυτο-εφευρισκόμενων προσπαθειών (ελεγχόμενων από το Κάρμα) ανεβαίνοντας έτσι όλες τις βαθμίδες της διάνοιας από το κατώτερο μέχρι το ανώτερο Μάνας, από το ορυκτό και το φυτό μέχρι τους αγνότερους των αρχαγγέλων (Ντυάνι – Μπούντα). Το βασικό δόγμα της Εσωτερικής φιλοσοφίας δεν δέχεται προνόμια ή ειδικά χαρίσματα στον άνθρωπο, εκτός από εκείνα που κέρδισε με το Εγώ του μέσω προσωπικής προσπάθειας και χάρις, μέσα από μια μακρά σειρά μετεμψυχώσεων και μετενσάρκώσεων.*⁴⁰

³⁸ Μ.Δ. Ι, 16

³⁹ Μ.Δ. Ι, 16

⁴⁰ Μ.Δ. Ι, 17

Ο Κύκλος της Ανάγκης

Ένα από τα πρωταρχικά αξιώματα της ΘΕΟΣΟΦΙΑΣ είναι ότι κάθε αθάνατη Μονάδα έρχεται αντιμέτωπη με ένα αιώνιο πρόγραμμα τελικής πνευματοποίησης του εαυτού της μέσα από κάθε είδος της επταπλής διαίρεσης του σύμπαντος. Σε ό,τι αφορά τον άνθρωπο τώρα πρέπει να δουλέψει μέσα από τις ανθρώπινες συνθήκες για την επίτευξη του δικού του θείου σκοπού ή της «κατάστασης του Μαχάτμα⁴¹».

Στην Τρίτη πρόταση της Μυστικής Δοξασίας – που είναι πολύ σημαντική, αναφέρεται ότι από το λίκνο της Υπερ- Ψυχής απορρέουν κύματα σπινθήρων φωτός ή μονάδες που εισέρχονται στη ροή της περιδινούμενης Πνοής.

Σκοπός αυτής της περιπλάνησης, που ονομάζεται ταξίδι της Ανάγκης, είναι η προοδευτική ενεργοποίηση από τη μονάδα – ψυχή των λανθανουσών θείων δυνατοτήτων της διαμέσου όλων των ειδών της ζωής με σκοπό την πνευματική αφύπνιση και τελειοποίηση των ατόμων-μονάδων που αποτελούν τα περικαλύμματά της.

Για την ψυχή αυτό το ταξίδι είναι το μονοπάτι της εμπειρίας, της μάθησης και της άμεσης γνώσης δια του οποίου η μονάδα, σύμφωνα με τον νόμο της Εξέλιξης και της αυτοβελτίωσης, πρέπει να δημιουργήσει τις κατάλληλες συνθήκες ούτως ώστε να μην εμποδίζονται τα θεία στοιχεία της αλλά να ενεργοποιούνται και να εκφράζονται.

Κατά τη διάρκεια αυτού του ταξιδιού, η ψυχομονάδα βοηθείται από τους νόμους της ελεύθερης βούλησης, του κάρμα και της μετενσάρκωσης καθώς και από τους Πρεσβύτερους Αδελφούς.

Πράγματι, το ταξίδι της ψυχής είναι ένας κύκλος μέσα από διαφοροποιημένες καταστάσεις συνειδητότητας. Αυτό σημαίνει ότι η μονάδα περνά από διάφορα υλικά περιβλήματα, ότι, κάθε φορά, κατέχει διάφορα εργαλεία αντίληψης και ανταπόκρισης και ότι η ατομική της συνειδητότητα – δηλαδή, το πνεύμα της και η καθοδηγούσα διάνοιά της, εξαρτάται και διαφέρει στην έκφρασή του ανάλογα με το υλικό επίπεδο ή το σώμα μέσα στο οποίο κατοικεί. Το ταξίδι της αναγκαιότητας είναι ο κύκλος της μονάδας μέσα από όψεις που ονομάζονται μη-συνειδητότητα,⁴² συνειδητότητα και αυτοσυνειδητό-τητα. Καθεμία από αυτές τις όψεις αποτελεί ένα στάδιο εμπειρίας που διαρκεί δεκατομμύρια χρόνια και εμφανίζει διάφορα είδη ζωής, γνωστά σε μας ως Στοιχειακά, ορυκτά, φυτά, ζώα, άνθρωποι, άγγελοι και αρχάγγελοι, ημίθεοι και θεοί.

Καταστάσεις Συνειδητότητας

*Ό,τι εγκαταλείπει τη Λάγια (ομοιογενή) κατάσταση, γίνεται ενεργητική συνειδητή ζωή. Η ατομική συνειδητότητα πηγάζει από και επιστρέφει στην Απόλυτη συνειδητότητα, που είναι η αιώνια ΚΙΝΗΣΗ.*⁴³

Η Μία Συνειδητότητα διαπερνά όλες τις καταστάσεις ή επίπεδα της Ύπαρξης και βοηθάει στη διατήρηση της μνήμης – πλήρους ή μη πλήρους – της εμπειρίας κάθε κατάστασης.

Καθετί στο Σύμπαν, σε όλα τα βασίλειά του, είναι ΣΥΝΕΙΔΗΤΟ, δηλαδή προικισμένο με μια συνείδηση του δικού του είδους και πάνω στο δικό του πεδίο αντίληψης... δεν

⁴¹ Μαχάτμα: το μεγάλο-μάχα, άτμα-πνεύμα

⁴² Μη-συνειδητότητα: παθητικότητα, παντελής έλλειψη θέλησης

⁴³ Κοσμικός Νους [Περιοδικό «Λούσιφερ», Τόμ. VI, αριθμ. 32, Απρίλιος 1890, σσ. 89-100. Επίσης, «Ο Θεοσοφιστής», Τόμ. XI, Μάιος 1890, σσ. 414-24]

*υπάρχει νεκρή ή τυφλή ύλη, όπως δεν υπάρχει τυφλός ή ασυνείδητος νόμος.*⁴⁴

*Η συνειδητότητα είναι μία κατάσταση της μονάδας ως αποτέλεσμα της ενσάρκωσης στην ύλη και της παραμονής σε υλική μορφή.*⁴⁵

*Η εσωτερική φιλοσοφία διδάσκει ότι καθετί ζει και είναι συνειδητό, αλλά όχι ότι κάθε ζωή και συνειδητότητα είναι παρόμοια με τη ζωή και συνειδητότητα των ανθρώπινων όντων ή ακόμα και των ζώων.*⁴⁶

Εφόσον το Σύμπαν είναι ενσαρκωμένη Συνειδητότητα, γνώση των καταστάσεων συνειδητότητας σημαίνει γνώση των διαφορετικών φάσεων της ανθρώπινης συνειδητότητας και στα επτά επίπεδα ζωής.

Συνειδητότητα είναι ένας όρος αντίστοιχος της ψυχής. Διαμέσου της εξελικτικής κλίμακας οι ψυχές παίρνουν την εμπειρία από κάθε πεδίο της εκδήλωσης με σκοπό να αφυπνίσουν θεία αυτοσυνειδητότητα, δηλαδή να γίνουν αθάνατες Μονάδες. Σε αυτό το συγκεκριμένο στάδιο εξέλιξης, στο στάδιο του ανθρώπινου είδους, η ανθρώπινη ψυχή που έδρα της έχει το μάνας⁴⁷ – και αυτό είναι που συνδέει τη φυσική εξέλιξη με την πνευματική - σχηματίζει κατάλληλα όργανα και προϋποθέσεις που θα την διασυνδέσουν με την πνευματική της ατομικότητα.

Ο Προσκυνητής⁴⁸ μετά από πολλές απόπειρες κατά τη διάρκεια διαδοχικών κύκλων, αφυπνίζει τις λανθάνουσες πνευματικές του δυνάμεις τις οποίες προοδευτικά επιβάλλει στην ύλη που τον περιβάλλει. Αυτό το επίτευγμα ονομάζεται εξαγνισμός και κατάκτηση αρετής και δίνει αφενός σοφία και αφετέρου απελευθέρωση από τα δεσμά των υλικών περιβλημάτων στα οποία η μονάδα εγκλωβίζεται αναγκαστικά.

Το ταξίδι της ανάγκης που λέγεται επίσης ταξίδι του προσκυνητή ή προσκύνημα είναι ο κύκλος της ατομικής εμπειρίας και μάθησης. Αυτός ο κύκλος απεικονίζεται σε μία κλίμακα εξέλιξης, κάθε αναβαθμίδα της οποίας αντιπροσωπεύει ένα στάδιο συνειδητότητας και αντιστοιχεί προς ένα και μόνο είδος ζωής. Σε γενικές γραμμές διαιρείται σε τρία βασικά στάδια: Μη Συνειδητότητα – Συνειδητότητα – Αυτοσυνειδητότητα.

Η Μη Συνειδητότητα βιώνεται στο Φυσικό στάδιο και εκεί εμφανίζονται τα στοιχειακά, τα ορυκτά, τα φυτά και τα ζώα. Η κατάσταση της Συνειδητότητας επιτυγχάνεται με την προοδευτική αφύπνιση της λανθάνουσας νοημοσύνης. Όταν η Φυσική εξέλιξη συναντά τη Νοητική, τότε εμφανίζεται το είδος 'ανθρωπότητα'. Η Νοητική κλίμακα συνδεδεμένη με την Πνευματική προκύπτει σε ανώτερες βαθμίδες συνειδητότητας, και τότε εμφανίζονται τα Όντα που είναι γνωστά ως Αρχάγγελοι, Μποτισάτβα και Βούδες. Κάθε κύκλος ζωής της μονάδας αποτελεί ένα εξελικτικό γεγονός, που διαρκεί επί μία καθορισμένη χρονική περίοδο, υποβοηθείται από το σύνολο των Ντυάνι⁴⁹, συντελείται σύμφωνα με τους παγκόσμιους νόμους και παρέχει

⁴⁴ Μ.Δ. Ι, 274

⁴⁵ Άρθρα του Ου.Τζατζ Ι 29

⁴⁶ Μ.Δ. Ι, 49

⁴⁷ τη νοητική αρχή

⁴⁸ Δηλαδή η Μονάδα στο ταξίδι της Ανάγκης

⁴⁹ Ντυάνι Τσοχάν είναι τα Νοήμονα και Πνευματικά Όντα που φέρουν σε πραγμάτωση τον Νόμο σε όλα τα επίπεδα της αντικειμενικότητας.

στη μονάδα την κατάλληλη εμπειρία καταλήγοντας σε ορισμένα γνωρίσματα που χαρακτηρίζουν, κάθε φορά, ένα ιδιαίτερο είδος ζωής.

Τα Τρία Σχέδια της Εξέλιξης

Υπάρχουν τρία ξεχωριστά σχέδια εξέλιξης, που στο σύστημά μας είναι άρρηκτα συνυφασμένα και αλληλοσυγκερασμένα σε κάθε σημείο. Πρόκειται για την πορεία της Μονάδας διαμέσου όλων των επιπέδων της εκδήλωσης.

1. Η εξέλιξη της Μονάδας αφορά, όπως υποδηλώνει και η ίδια η λέξη, στην εξέλιξη και ανάπτυξη προς ακόμα υψηλότερες φάσεις δραστηριότητας της Μονάδας σε συνδυασμό με :
2. Τη Διανοητική εξέλιξη, που αντιπροσωπεύεται από τους Μανάσα- Ντυάνι που χάρισαν τη διάνοια και τη συνειδητότητα στον άνθρωπο.
3. Τη Φυσική εξέλιξη, που αντιπροσωπεύεται από τις Σκιές των Σεληνιακών Πατέρων, περίξ των οποίων η Φύση έχει χτίσει το παρόν φυσικό σώμα. Αυτό το σώμα λειτουργεί ως όχημα για την «ανάπτυξη»... και τις μεταμορφώσεις μέσω του Μάνας και – χάρη στη συσσώρευση εμπειριών – του πεπερασμένου σε ΑΠΕΙΡΟ, του παροδικού σε Αιώνιο και Απόλυτο.

Καθένα από αυτά τα τρία σχέδια έχει τους δικούς του νόμους, διέπεται και κατευθύνεται από διαφορετικά σύνολα των ανωτάτων Ντυάνι ή «Λόγων». Καθένα αντιπροσωπεύεται στη σύσταση του ανθρώπου, που είναι ο Μικρόκοσμος του μεγάλου Μακρόκοσμου. Και είναι η ένωση αυτών των τριών ρευμάτων εντός του που τον καθιστά το σύνθετο ον που είναι τώρα.⁵⁰

Η Ανθρωπότητα

Ο άνθρωπος είναι ένα από τα είδη της Εξέλιξης και κατατάσσεται ανάμεσα στα άνοα, μη συνειδητά και ημι-συνειδητά βασίλεια της Φύσης και τα ανώτερα βασίλεια, δηλαδή τα Ευφυή και Θεία Όντα. Το ανθρώπινο είδος αποτελεί ένα σημαντικό σημείο καμπής στην Εξελικτική Κλίμακα, καθώς διαθέτει έναν ενεργό σπινθήρα ευφυΐας, επομένως διαθέτει το σπέρμα της αυτοσυνειδητότητας, στοιχεία που λείπουν από τα είδη της Φυσικής Εξέλιξης.

Η αυτοσυνειδητότητα είναι το Ανώτερο Μάνας που φωτίζεται από το Μπούντι.... Ο αθάνατος άνθρωπος που περνά από τη μία ενσάρκωση στην άλλη.⁵¹

Η ανθρώπινη ψυχή βρίσκεται στην αρχή μιας ανοδικής πορείας, στην ανάστροφη καμπή προς το ανοδικό της τόξο. Κάθε προηγούμενη λιγότερη νοητική και παθητική κατάσταση της μη συνειδητής ή ημισυνειδητής έκφρασης της μονάδας, κατά τη διάρκεια της εξέλιξής της στο Φυσικό επίπεδο ως στοιχειακό, ορυκτό, φυτό και ζώο μετατρέπεται πρώτα σε συνειδητή και κατόπιν σε αυτοσυνειδητή ανταπόκριση μέσα από την επαφή και τις ανάγκες της φυσικής ζωής αλλά και κυρίως με τη φώτιση του νου, που προέρχεται από την επαφή με το Μπούντι.

⁵⁰ Μ.Δ. Ι, 182

⁵¹ Πρακτικά του Τμήματος Μπλαβάτσκι, σ. 63

Στο στάδιο «ανθρωπότητα» το σύνολο των ατόμων-μονάδων που αποτελούν το φυσικό σώμα εμψυχώνονται από μία Μονάδα του Νοητικού επιπέδου εξέλιξης, δηλαδή από έναν Μανασαπούτρα. Το Μάνας είναι η πέμπτη κοσμική αρχή, που δίνει τη διάνοια, δηλαδή τη σκέψη, την κρίση, τη μνήμη και τη λογική, όλα χαρακτηριστικά της αυτοσυνειδητότητας. Είναι ο κρίκος που συνδέει τη ζωική με την πνευματική φύση. Παρέχει τη νοητική ιδιότητα που καθιστά τον άνθρωπο ευφύες και ηθικό ον. Όταν το Μάνας δεν διαθέτει ιδιότητες τότε αποτελεί την αισθαντική μετενσαρκωμένη Αρχή στον άνθρωπο και εκφράζει τη ζωώδη ψυχή. Όταν έχει ιδιότητες τότε συνδέεται με το Μπούντι και ονομάζεται Πνευματική Ψυχή. Οι Μανασαπούτρα ή Μανάσα Ντυάνι είναι οι Ηλιακοί Προπάτορες του ανθρώπου, εκείνοι που τον κατέστησαν έλλογο ον, με το να ενσαρκωθούν στις άνοες ημιαιθερικές μορφές των ανθρώπων της τρίτης φυλής. Είναι τα αθάνατα Εγώ των ανθρώπων.⁵²

Όπως λέει σε ελεύθερη απόδοση το Σχόλιο:

Κάθε μορφή πάνω στη γη, και κάθε μόριο (άτομο) στο Διάστημα, αγωνίζεται στην προσπάθειά της προς τον αυτό-σχηματισμό να ακολουθήσει το μοντέλο που τοποθετήθηκε γι' αυτήν μέσα στον «Ουράνιο Άνθρωπο» ... Η εισέλιξη και η ενέλιξη (του ατόμου), η εξωτερική και η εσωτερική του αύξηση και ανάπτυξη έχουν όλα τον ίδιο αντικειμενικό σκοπό: τον άνθρωπο, ... σαν την ανώτερη φυσική και έσχατη μορφή πάνω σε αυτή τη γη. Τη ΜΟΝΑΔΑ, στην απόλυτη ολότητα και αφυπνισμένη κατάσταση της, σαν το αποκορύφωμα των θείων ενσαρκώσεων πάνω στη Γη.⁵³

Η Μητέρα Γη

Η σύγχρονη Θεοσοφία ασχολείται εδώ με τη γη μας και με την ανθρωπότητα. Η γήινη σφαίρα, που είναι μία μεταξύ άλλων στο ηλιακό μας σύστημα, συνδέεται, βεβαίως, με άλλους πλανήτες αλλά η ανθρωπότητα πρέπει να παραμείνει στο δικό της όχημα – τη γη – και οι ανθρωπίνες ψυχές της πρέπει να εξακολουθήσουν το προσκύνημα πάνω σε αυτήν, μέχρις ότου αποκτήσουν θεία αυτοσυνειδητότητα. Κάθε πλανήτης του ηλιακού μας συστήματος είναι η ορατή σφαίρα μιας σειράς από έξι αόρατων αδελφών-σφαιρών όπου η καθεμία έχει το δικό της ρεύμα Μονάδων. Μια περιπλάνηση στις Σφαίρες ονομάζεται Γήινη Άλυσος και διαρκεί 4.320.000.000 έτη και η πραλάγια που ακολουθεί είναι ισόχρονη.

Η περιπλάνηση της δικής μας ανθρωπότητας διεξάγεται στον πλανήτη Γη, που είναι ένας ανάμεσα σε άλλους έξι αόρατους συντρόφους της. Η Γη, όπως καθετί στο Σύμπαν, υπόκειται σε μια επταπλή διαίρεση που έχει σαν αποτέλεσμα επτά αδελφές – σφαίρες εκ των οποίων οι έξι είναι σε «ΣΥΝΕΝΩΣΗ αλλά όχι σε ΟΜΟΟΥΣΙΟΤΗΤΑ ΜΕ ΤΗ ΓΗ ΜΑΣ».⁵⁴

Και οι επτά αδελφές σφαίρες – που ονομάζονται σφαίρες λόγω του σφαιρικού τους σχήματος – αποτελούν ένα σύνολο με αλληλεπιδράσεις. Τούτο το σύνολο ονομάζεται Γήινη ή Πλανητική Άλυσος κατά τη διάρκεια της οποίας η ανθρωπότητα μέσα από διαδοχικές ενσαρκώσεις, που όλες υποστηρίζονται από τον νόμο του κάρμα και της

⁵² Μ.Δ. ΙΙ, 202-3

⁵³ Μ.Δ. Ι, 183

⁵⁴ Μ.Δ. Ι, 166

μετενσάρκωσης αλλά και από τους Πρεσβύτερους Αδελφούς, αναπτύσσει όλες εκείνες τις δυνατότητες που θα συνδέσουν την ανθρώπινη προσωπικότητα με την πνευματική της ατομικότητα. Με άλλα λόγια, οι ανθρώπινες μονάδες προσπαθούν να κατακτήσουν αυτοσυνειδητότητα κατά τη διάρκεια της παρούσας Πλανητικής Αλύσου.

Η επταπλή Γη είναι μια ζωντανή αισθανόμενη οντότητα της οποίας μόνο η φυσική σφαίρα είναι διακριτή στην ανθρώπινη αντίληψη. Αντιστοιχεί προς τον άνθρωπο που έχει επτά περιβλήματα ή καταστάσεις συνειδητότητας από τις οποίες μόνο το φυσικό πλαίσιο συμβαδίζει με τις παρούσες αισθήσεις του. Εφόσον υπάρχουν διαφορετικές καταστάσεις συνειδητότητας σύμφωνα με τον νόμο της επταπλής διαφοροποίησης, κάθε σφαίρα της Γης εκφράζει μία από τις επτά καταστάσεις. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα την εξέλιξη της παρούσας Γήινης Αλύσου των επτά κέντρων εξέλιξης μέσα από τα οποία πρέπει να περάσει η ανθρωπότητα για να αναπτύξει αντιστοίχως τις δικές της καταστάσεις συνειδητότητας ή κέντρα εξέλιξης.

Γύροι και Φυλές

Ο εξελικτικός στόχος επιτυγχάνεται σε μια πορεία που προχωρεί προοδευτικά μέσα από τους κύκλους ζωής που ονομάζονται Γύροι.

Γύρος είναι μια περιστροφή των επτά κέντρων (σφαιρών) της πλανητικής συνειδητότητας.⁵⁵

Κάθε Γύρος διαιρείται σε επτά περιόδους δραστηριότητας και κάθε περίοδος αντιστοιχεί σε μια κατάσταση Πλανητικής Συνειδητότητας. Τούτο σημαίνει ότι η Πλανητική Συνειδητότητα διαθέτει επτά κέντρα Συνειδητότητας. Οι επτά διαιρέσεις του Γύρου ονομάζονται Ρίζες – Φυλές και αντιστοίχως κάθε Ρίζα – Φυλή έχει μια επταπλή διαίρεση που ονομάζεται Υποφυλή.

Η πνευματική ώθηση εξελίσσεται σύμφωνα με ένα επταπλό πρότυπο σε μια αλυσίδα 7 σφαιρών, επανερχόμενη σε καθεμία 7 φορές. Το πέρασμά της στις 7 σφαίρες ονομάζεται γύρος ή δακτύλιος και υποδηλώνει μια περίοδο δραστηριότητας. Επτά Γύροι σε επτά σφαίρες με περιφορά κάθε σφαίρας επτά φορές αποτελεί μια Πλανητική Γήινη Αλυσό ή Πλανητικό Μανβαντάρα. Η δική μας εξέλιξη ανήκει στον 4^ο Γύρο⁵⁶ κατά τον οποίον εμφανίζονται 7 Ρίζες- Φυλές, όπου κάθε Ρίζα εξελίσσεται μέσα από 7 υποφυλές.⁵⁷ Επί του παρόντος, είμαστε στον Τέταρτο Γύρο της Πέμπτης Ρίζας –Φυλής.⁵⁸

Η Φυλή, όπως χρησιμοποιείται στη Θεοσοφία, είναι μια χρονική περίοδος κατά την οποία κυριαρχεί ένα από τα επτά κέντρα εξέλιξης ή κατάσταση συνειδητότητας και ακολουθείται από την ανθρωπότητα. Ο όρος Ρίζα – Φυλή προσδιορίζει μία από τις επτά μεγάλες Φυλές, η Υποφυλή μία από τα μεγάλα παρακλάδια της και η

⁵⁵ Μ.Δ. Ι, 200

⁵⁶ Γύρος με κεφαλαίο Γ σημαίνει την πλανητική αλυσό δηλαδή μια περιστροφή πάνω στις επτά σφαίρες. Γύρος με μικρό(γ) είναι η περιστροφή πάνω σε μία μόνο σφαίρα.

⁵⁷ ETG, Γκ. ντε Πουρούκερ Γκ. & άλλοι (Εκδ.) Εγκυκλοπαιδικό Θεοσοφικό Λεξικό: A Resource στη Θεοσοφία. (Ηλεκτρονική εκδοχή of Current Writing Χειρογράφου). Theosophical University Press Online, Έκδοση). <http://www.theosociety.org/pasadena/etgloss-hp.htm>

⁵⁸ Μ.Δ. ΙΙ, 434

Οικογενειακή – Φυλή μία από τις υποδιαιρέσεις που περιλαμβάνουν έθνη και μεγάλα φύλα.⁵⁹

Κάθε Ρίζα – Φυλή έχει επτά υποφυλές. Κάθε υποφυλή έχει, με τη σειρά της, επτά διακλαδώσεις που μπορούν να ονομαστούν Παρακλάδια ή «Οικογενειακές» Φυλές. Τα μικρά φύλα, παρακλάδια της τελευταίας, είναι αναρίθμητα και εξαρτώνται από την καρμική δράση.

Μια νέα Ρίζα – Φυλή αρχίζει στο μέσο της προηγούμενης.⁶⁰ Κάθε Ρίζα – Φυλή περιλαμβάνει τα ίδια Εγώ- ψυχές που εξελίσσονταν στην προηγούμενη.⁶¹

Τα σπέρματα της Πέμπτης (Άριας ή Ινδοευρωπαϊκής) Ρίζας – Φυλής άρχισαν να εμφανίζονται πριν από 7 ή 8 εκατομμύρια χρόνια.⁶² Το Σάτια-Γιούγκα⁶³ της Πέμπτης φυλής άρχισε πριν από περίπου 4 -5 εκατομμύρια χρόνια, όταν η Τέταρτη φυλή (Ατλάντια) τελείωνε το Κάλι Γιούγκα της. Η Πέμπτη φυλή έγινε ένα ξεχωριστό φυλετικό γένος πριν από περίπου 1 εκατομμύριο χρόνια στην Κεντρική Ασία.⁶⁴ Το Κάλι Γιούγκα της Πέμπτης φυλής άρχισε το 3102 π. Χ.⁶⁵

Το παρόν πλανητικό μανβαντάρα της γήινης αλύσου άρχισε πριν από περίπου 2 δισεκατομμύρια χρόνια⁶⁶. Η ιζηματογένεση αυτής της σφαίρας στον Τέταρτο Γύρο άρχισε πριν από περίπου 320 εκατομμύρια χρόνια, αν και αυτό το χρονικό διάστημα δεν περιλαμβάνει το σύνολο της εξέλιξης των τριών στοιχειακών βασιλείων. Η Πρώτη Ρίζα – Φυλή άρχισε μετά την αφύπνιση από τη συσκότισή τους του ορυκτού, του φυτικού και του ζωικού βασιλείου (εκτός των ανωτέρων θηλαστικών) που στον τέταρτο γύρο ακολούθησαν τον άνθρωπο.⁶⁷

Κατά κανόνα, μια Ρίζα – Φυλή διαρκεί επί δύο Μάχα – Γιούγκα (8.64 εκατομμ. χρόνια). Κατά την πρώτη Μάχα – Γιούγκα, η φυλή φτάνει στο ζενίθ της. Τότε προκύπτει μια φυλετική καταστροφή και κατά τη δεύτερη Μάχα Γιούγκα η παλαιά φυλή σιγά –σιγά χάνεται, ενώ εμφανίζεται μια καινούρια και επιχειρεί την εξέλιξη

⁵⁹ Μ.Δ. ΙΙ, 198 υποσημ.

⁶⁰ Απόκρυφο Λεξικό, 2^η έκδοση

⁶¹ Μ.Δ. ΙΙ, 146, υποσημ.

⁶² Η Εσωτερική Παράδοση του Γκ. Ντε Πουρούκερ, σ.σ. 638-40

⁶³ Μια Μάχα – Γιούγκα διαρκεί 4.320.000 έτη (ένα χιλιοστό μιας μέρας του Μπράχμα) και περιλαμβάνει 4 μικρότερες Γιούγκα. Η Σάτια ή Κρίτα Γιούγκα διαρκεί 1.728.000 έτη, η Τρέτα Γιούγκα 1.296.000 έτη, η Ντβαπάρα Γιούγκα 864.000 έτη και η Κάλι Γιούγκα 432.000 έτη.

⁶⁴ Μ.Δ. ΙΙ, 147 υποσημ., 435

⁶⁵ Μ.Δ. Ι, 661-5, ΙΙ, 435

⁶⁶ Μ.Δ. ΙΙ, 68 και Α.Ι. Ι, 32

⁶⁷ Μ.Δ. ΙΙ, 68, 314, 395, 710, 715 υποσημ.

Ακολουθεί ένας σύντομος οδηγός των γεωλογικών περιόδων, όπως αναφέρονται από την Ε.Π.Μ. Μ.Δ. ΙΙ, 710, 314 υποσημ 395): η Αρχέγονη Περίοδος (που περιλαμβάνει τη Λαυρεντία, την Κάμβρια και τη Σιλούρια) άρχισε πριν από 320 εκατομμύρια χρόνια. Η Πρωτογενής Περίοδος (που περιλαμβάνει τη Δεβόνια, τη Λιθανθρακοφόρο και την Πέρμια) άρχισε πριν από περίπου 148 εκατομμύρια χρόνια. Η Δευτερογενής Περίοδος (που περιλαμβάνει την Τριασική, Ιουρασική και Κρητιδική) άρχισε πριν από περίπου 44 εκατομμύρια χρόνια. Η Τριτογενής (που περιλαμβάνει την Ηώκαινη, τη Μειόκαινη και την Πλειόκαινη) άρχισε πριν από περίπου 8 εκατομμύρια χρόνια και η Τεταρτογενής άρχισε πριν από περίπου 870.000 χρόνια. Αυτές οι χρονολογήσεις διαφέρουν από τις αντίστοιχες «επιστημονικές» που προκύπτουν με ραδιομετρική μέθοδο χρονολόγησης – μια μέθοδο που παραλείπει να λάβει υπόψη τη διαδικασία συμπύκνωσης και υλοποίησης που κυριάρχησε στο καθοδικό τόξο, μέχρι τα μέσα του τέταρτου γύρου, οπότε άρχισε το ανοδικό τόξο αιθεροποίησης (βλέπε ET 324-7, 453-4, 760). Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλέπε: «Γεωχρονολόγηση: θεοσοφία και επιστήμη» (από το «Χρονολόγηση της Ρίζας – Φυλής» του Ντέιβιντ Πραττ) Exploring Theosophy David Pratt's Home Page

της μέχρις ότου ωριμάσει. Η Πέμπτη φυλή συγκεκριμένα θα διαρκέσει δύο Μάχα – Γιούγκα.⁶⁸

Η Πρώτη Ρίζα – Φυλή πιθανώς χρονολογείται πριν από 130 με 150 εκατομμύρια χρόνια στη Σιλούρια ή Δεβόνια περίοδο ή ίσως στην Λιθανθρακοφόρο περίοδο της Παλαιozoικής εποχής και πήρε τέλος στην Πέρμια περίοδο.⁶⁹

Η Δεύτερη Ρίζα – Φυλή άρχισε στη Λιθανθρακοφόρο ή την Πέρμια και έλαβε τέλος στην ύστερη Τριασική ή πρώιμη Ιουρασική της Μεσοζωικής εποχής πριν από περίπου 25 με 30 εκατομμύρια χρόνια.⁷⁰

Η Τρίτη (Λεμουρία) Ρίζα – Φυλή έζησε κατά τη διάρκεια της Τριασικής, της Ιουρασικής και της Κρητιδικής της Μεσοζωικής περιόδου (Εποχή των Ερπετών). Το μέσο της Τρίτης Ρίζας – Φυλής τοποθετείται πριν από 18,5 εκατομμύρια χρόνια (κοντά στο όριο της Ιουρασικής/ Κρητιδικής), όταν διαχωρίστηκαν τα φύλα σε αρσενικά και θηλυκά και επήλθε η αφύπνιση του νου.⁷¹

Η έναρξη της Τέταρτης (Ατλάντιας) Ρίζας- Φυλής τοποθετείται στην ύστερη Κρητιδική (πριν από 10 με 12 εκατομμύρια χρόνια)

Οι υποδιαιρέσεις μιας Ρίζας – Φυλής είναι οι εξής:⁷²

Ρίζα – Φυλή	περίπου 8.640.000 χρόνια (2 μάχα γιούγκα)
Υποφυλή	περίπου 1 ¼ εκατομμύρια χρόνια
Οικογενειακή φυλή	περίπου 1.800.000 χρόνια
Εθνική φυλή	περίπου 25.920 χρόνια (ένας μεταπτωτικός κύκλος)
Φυλή	περίπου 3.600 χρόνια
Γενιά	περίπου 500 χρόνια
Άτομο	περίπου 72 χρόνια

Ξεκινώντας από το «ιδανικό» προσδόκιμο ζωής ενός ανθρώπου – 72 χρόνια – κάθε επόμενος αριθμός είναι περίπου το 7πλάσιο του προηγούμενου.⁷³

Τα σπέρματα της Έκτης Ρίζας- Φυλής θα εμφανιστούν ευρέως στην Αμερικανική Ήπειρο και θα είναι πολυάριθμα περί το τέλος του δικού μας Κάλι – Γιούγκα.⁷⁴

Κατακλυσμοί και Καταστροφές

Όταν ένα κόσμος φτάνει στο τέλος του – σύμφωνα με τον νόμο της περιοδικότητας – οι άνθρωποι καταγράφουν έναν κατακλυσμό, μια καταστροφή. Υπάρχει μια διαρκής κίνηση περιοδικών καταστροφών και ανανεώσεων που αντανακλούν το παγκόσμιο αρχέτυπο εξέλιξης – ενέλιξης, ζενίθ – ναδίρ. Οι καταγραφές αναφέρουν ότι έχουν

⁶⁸ Η Εσωτερική Παράδοση του Γκ. Ντε Πουρούκερ, Έκδοση Θεοσοφικού Πανεπιστημίου, Πασαντένα, Καλιφόρνια, σ.σ. 42-3 Επίσης «Χρονολόγηση της Ρίζας – Φυλής» του Ντέιβιντ Πραττ) Exploring Theosophy David Pratt's Home Page

⁶⁹ Μ.Δ. II, 150, 312, 715 υποσημ. Η πρώτη Φυλή όπως λέει η Ε.Π.Μ. διήρκεσε τόσο πολύ επειδή περιελάμβανε την αργή αφύπνιση των ανθρώπινων Σίστας, πριν γίνει διακριτή ως Πρώτη Φυλή. Οι Σίστας είναι αυτοί που διαφυλάσσουν τα αρχεία της προηγούμενης πλανητικής εξέλιξης και τα εμφανίζουν ως πρότυπα σπέρματα στην επόμενη πλανητική άλυσσο.

⁷⁰ Μ.Δ. II, 684

⁷¹ Μ.Δ. II, 684

⁷² Μ.Δ. II, 434-5

⁷³ «Χρονολόγηση της Ρίζας – Φυλής» του Ντέιβιντ Πραττ, Exploring Theosophy David Pratt's Home Page

⁷⁴ Μ.Δ. II, 444-6

συμβεί κατά το παρελθόν τέσσερεις κατακλυσμοί που οφείλονταν σε διαταράξεις της κλίσης του άξονα της γης.

Κατά τον Σενέκα, ο Βηρωσσός δίδαξε βάσει του Ζωδιακού την προφητεία κάθε μελλοντικού συμβάντος και κατακλυσμού και ο ορισμένος απ' αυτόν χρόνος για το ολοκαύτωμα του κόσμου (πραλάγια) και ένας άλλος για τον κατακλυσμό βρίσκεται ότι ανταποκρίνεται στον χρόνο που δίνεται σε ένα αρχαίο αιγυπτιακό πάπυρο. Συμβαίνει σε κάθε νέο κύκλο του αστρικού έτους που αποτελείται από 25.868 χρόνια.⁷⁵ Οι προκατακλυσμαίοι λαοί γνώριζαν πολύ καλά ότι είχαν συμβεί και άλλες γεωλογικές καταστροφές εκτός από τον κατακλυσμό που παρουσιάζεται στη Βίβλο σαν η πρώτη συμφορά που βρήκε την ανθρωπότητα και σαν τιμωρία.⁷⁶

Έτσι, από τότε που εμφανίστηκε σε αυτή τη Γη η Ανθρωπότητα του Βαϊβασβάτα Μάνου υπήρξαν ήδη τέσσερεις τέτοιες διαταραχές του άξονα. Όταν οι παλιές ήπειροι – εκτός της πρώτης – βυθίζονταν στους ωκεανούς, άλλες χώρες εμφανίζονταν και τεράστιες οροσειρές υψώνονταν εκεί που πρώτα δεν υπήρχε τίποτα. Κάθε φορά η επιφάνεια της Σφαιράς άλλαζε τελείως. Η επιβίωση των καταλληλότερων εθνών και φυλών εξασφαλιζόταν μέσω έγκαιρης βοήθειας και οι ακατάλληλοι – οι αποτυχίες – απορρίπτονταν εξαφανιζόμενοι από τη γη. Ένα τέτοιο ξεκαθάρισμα και μετακίνηση δεν γίνεται μέσα σε μια μέρα, όπως μπορεί να νομίζει κανείς, αλλά απαιτούνται αρκετές χιλιάδες χρόνια μέχρι να τακτοποιηθεί ο νέος οίκος.⁷⁷

Οι Υποφυλές υπόκεινται στην ίδια εκκαθαριστική διαδικασία, όπως επίσης και οι πλευρικοί κλάδοι (οι οικογενειακές φυλές)... Κάθε Αστρικό Έτος οι τροπικοί απομακρύνονται από τον πόλο τέσσερεις μοίρες σε κάθε περιστροφή από τα σημεία ισημερίας καθώς ο ισημερινός γυρίζει μέσα στους αστερισμούς του Ζωδιακού. Τώρα, όπως γνωρίζει κάθε αστρονόμος, σήμερα ο τροπικός απέχει από τον ισημερινό μόνο είκοσι τρεις μοίρες και ένα τέταρτο περίπου της μοίρας. Επομένως πρέπει να διασχίσει ακόμα άλλες 2 ½ μοίρες πριν από το τέλος του Αστρικού Έτους. Πράγμα που δίνει στην ανθρωπότητα γενικά και στις πολιτισμένες φυλές ειδικότερα, μια αναστολή 16.000 ετών περίπου.⁷⁸

Η Εξέλιξη των Μορφών

Στο απώτατο παρελθόν της Πλανητικής Αλυσίδας, πρόβαλε βαθμηδόν το Σχέδιο του ορατού και ετερογενούς από το άορατο και ομοιογενές. Το Σχέδιο έρχεται πρώτα στον Παγκόσμιο Νου, σύμφωνα με τον οποίο διαμορφώνεται το αστρικό πρότυπο και όταν το αστρικό πρότυπο ολοκληρωθεί, η όλη διαδικασία επαναλαμβάνεται για να συμπυκνωθεί η ύλη μέχρι το μέσο του Τέταρτου Γύρου.

Όπως διασαφηνίζεται στην Ανθρωπογένεση της Μυστικής Δοξασίας σε αυτή τη γη, το αστρικό σώμα δημιουργείται πριν από το φυσικό, έτσι το πρώτο αποτελεί ένα καλούπι για το δεύτερο.⁷⁹

Αναφέρεται ότι το ρεύμα των Μονάδων αρχίζει πρώτα να επεξεργάζεται τη μάζα της ύλης στις ονομαζόμενες στοιχειακές συνθήκες, όταν όλα είναι αερίωδη ή διάπυρα. Δεν είναι εφικτή καμία εξέλιξη χωρίς τις μονάδες που είναι οι αναρίθμητοι

⁷⁵ Μ.Δ. Ι, 650

⁷⁶ Α.Ι., κεφ. ΙΧ, σ. 423

⁷⁷ Μ.Δ. ΙΙ 330

⁷⁸ Μ.Δ. ΙΙ, 331

⁷⁹ Μ.Δ. ΙΙ, Ι

ζωοποιητικοί παράγοντες. Σε αυτό το πρώτο στάδιο δεν υπάρχει ζώο ή φυτό. Στη συνέχεια έρχεται η ανόργανη ύλη, οπότε η μάζα στερεοποιείται και οι μονάδες αιχμαλωτίζονται μέσα της.

Τότε οι πρώτες μονάδες εμφανίζονται σε φυτικές μορφές που αυτές οι ίδιες κατασκευάζουν χωρίς να εμφανίζονται ακόμα ζώα. Κατόπιν, κατασκευάζεται το ανθρώπινο αστρικό και σκιάδες πρότυπο και έχουμε ορυκτά, φυτά, ζώα και μελλοντικούς ανθρώπους.

Οι εσωτερικές αρχές και δυνάμεις χρειάζονταν επεξεργασία μέσα από μια αργή και συνεχή διαδικασία. Κατά τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας πριν να υπάρξει το φυσικό σώμα του ανθρώπου, η εξέλιξη συνέχιζε το έργο της τελειοποίησης διαφόρων δυνάμεων που τώρα έχουμε στην κατοχή μας. Αυτό συντελέστηκε με το να περάσει το Εγώ ή ο Πραγματικός Άνθρωπος από το στάδιο της εμπειρίας κάτω από αμέτρητες υλικές συνθήκες, όλες διαφορετικές μεταξύ τους.

Επίσης στην Ανθρωπογένεση αναφέρεται ότι *υπάρχει ταυτόχρονη εξέλιξη επτά ανθρωπίνων ομάδων, σε επτά διαφορετικές περιοχές της σφαίρας μας.*⁸⁰

Στον πρώτο και σε μέρος του δεύτερου Γύρου συμβαίνει η εμφάνιση επτά φυλών συγχρόνως. Στον δεύτερο Γύρο οι επτά μάζες των όντων συγχωνεύονται και το πεπρωμένο τους, κατόπιν τούτου, είναι να διαφοροποιηθούν σιγά – σιγά στους επόμενους γύρους, έως ότου, στον έβδομο γύρο, οι επτά πρώτες μεγάλες φυλές θα γίνουν και πάλι διακριτές, ως τέλειοι τύποι της ανθρώπινης φυλής γι' αυτή την εξελικτική περίοδο. Επί του παρόντος οι επτά φυλές είναι αναμειγμένες και εκπρόσωποι από όλες υπάρχουν στις αποκαλούμενες ανθρώπινες φυλές, όπως τις ταξινομεί σήμερα η επιστήμη. Στόχος της συγχώνευσης είναι να δοθεί σε κάθε φυλή το πλεονέκτημα της διαφοροποίησης που προκύπτει από προηγούμενα μανβαντάρα και τις ατομικές τους εμπειρίες.

Στο μέσο του Τέταρτου Γύρου δεν εμφανίζονται πλέον Μονάδες στο ανθρώπινο στάδιο. Αυτή είναι ακροθιγώς η διαδικασία, αλλά έχουν παραλειφθεί πολλές λεπτομέρειες, γιατί σε έναν από τους Γύρους – τον Τέταρτο – ο άνθρωπος εμφανίζεται πριν από τα ζώα.

Όπως διατυπώνεται στην Τρίτη πρόταση της Ανθρωπογένεσης, *σε αυτόν τον Γύρο, που χαρακτηρίζεται από την ανθρώπινη εξέλιξη, ο άνθρωπος εμφανίζεται πριν από κάθε άλλο θηλαστικό.*⁸¹

Όπως αναφέρεται σε αρχαία βιβλία, τα ανθρώπινα όντα υπήρξαν κάποτε σφαιρικά στο σχήμα. Και όταν ήταν κανόνας αυτό το σφαιρικό σχήμα, τα φύλα δεν είχαν ακόμα χωριστεί σε αρσενικό και θηλυκό. Αρχικά, η ανθρωπότητα δεν είχε φύλο, κατόπιν, έγινε ερμαφρόδιτη και αργότερα χωρίστηκε σε άνδρες και γυναίκες. Αυτό συνέβη πριν από πάνω από 18.000.000 χρόνια. Έκτοτε ο άνθρωπος απόκτησε το πυρ του Μάνας και έγινε επίσης αυτοσυνειδητό ον. Το ρεύμα της μάζας των Εγώ, που εξελίσσεται στις επτά Σφαίρες της Γήινης Αλυσίδας μας, περιορίζεται αριθμητικά, ωστόσο η πραγματική ποσότητα είναι τεράστια. Υπάρχει, λοιπόν, ένα όριο στην έκταση της εκδήλωσης και στον αριθμό των Εγώ που περιλαμβάνονται σε αυτήν.

⁸⁰ Μ.Δ. ΙΙ, Ι

⁸¹ Μ.Δ. ΙΙ, Ι

Όταν η τελευταία, η Έβδομη Φυλή εμφανιστεί και τελειοποιηθεί πλήρως, στον 7^ο Γύρο και στην 7^η Σφαίρα, επέρχεται μια μεγάλη διάλυση, παρόμοια με εκείνη που προηγήθηκε της γέννησης της γήινης αλυσίδας. Τότε ο κόσμος εξαφανίζεται και παντού υπάρχει σιωπή. Κατόπιν τούτου, όλη η μάζα πνευματοποιείται και όλο το σύνολο των σφαιρών υψώνεται σε ένα ανώτερο επίπεδο εξέλιξης.

Η Αφύπνιση της Νοητικής Αρχής

Είναι σημαντικό να γίνει σαφής διάκριση μεταξύ της εξέλιξης της μορφής και της εξέλιξης του Σπινθήρα ή Μονάδας που χρησιμοποιεί τη μορφή. Όπως αναφέρθηκε ήδη, η Μονάδα είναι σύνδεσμος του πνεύματος ή της νοητικής συνειδητότητας και η ύλη είναι η ουσία που δίνει τις μορφές όπου θα επικεντρωθεί το πνεύμα. Η εξέλιξη της Μονάδας αντιπροσωπεύει την Εξέλιξη των Μονάδων, ενώ η εξέλιξη της μορφής – που λέγεται και ρούπα ή σώμα ή περίβλημα – δηλώνει τη Φυσική Εξέλιξη.

*Η Μονάδα ... είναι μια ακτίνα, μια πνοή του Απόλυτου..., που δεν έχει καμία σχέση με την εξαρτημένη και σχετική περατότητα και είναι μη συνειδητή στο δικό μας επίπεδο.*⁸²

Για να αποκτήσει η Μονάδα αυτοσυνειδητότητα στο δικό μας επίπεδο, πρέπει να αφυπνισθεί η πέμπτη αρχή ή Μάνας. Και τούτο γίνεται με την εμπύχωση των ά-λογων μορφών που προετοιμάζονται μέσω της Φυσικής εξέλιξης από τους Κυρίους της Πυρός ή της Θέλησης που ονομάζονται Μανασαπούτρα.

Η Μονάδα κατ' αρχήν προβάλλεται από τον Νόμο της Εξέλιξης στην κατώτερη μορφή ύλης που είναι ανόργανη. Μετά από μια επταπλή περιφορά εγκλωβίζεται στην πέτρα ή στα ορυκτά. Κατόπιν, γλιστρώντας έξω σαν λειχήνα, περνά από όλες τις μορφές φυτικών ειδών και προχωρεί στη συνέχεια στο ζωικό βασίλειο και τελικά προσλαμβάνει έναν φυσικό οργανισμό που είναι ικανός να περικλείσει μια ευφυή Μονάδα.

*... δυσκολία της γλώσσας συναντάμε και στην περιγραφή των 'σταδίων' μέσα από τα οποία περνάει η Μονάδα. Βέβαια, από μεταφυσική άποψη είναι ανόητο να μιλάμε για την 'ανάπτυξη' της Μονάδας ή να λέμε ότι αυτή γίνεται 'άνθρωπος' Είναι λογικό ότι μια ΜΟΝΑΔΑ δεν μπορεί να προοδεύσει ή να αναπτυχθεί, ούτε καν να επηρεαστεί από τις αλλαγές καταστάσεων μέσα από τις οποίες περνάει. Δεν ανήκει σε αυτόν τον κόσμο ή πεδίο και μπορεί να συγκριθεί μόνο με ένα ακατάστρεφτο αστέρι θείου φωτός και πυρός, που έχει ριχθεί κάτω στη γη μας σαν σανίδα σωτηρίας για τις προσωπικότητες στις οποίες διαμένει. Η προσωπικότητα προσκολλάται σε αυτό και έτσι μετέχοντας της θείας του φύσης, κερδίζει την αθανασία. Αν αφεθεί μόνης της η Μονάδα δεν προσκολλάται πουθενά, αλλά όπως η 'σανίδα', παρασύρεται σε μια άλλη ενσάρκωση από το ασυγκράτητο ρεύμα της εξέλιξης.*⁸³

Η ΜΟΝΑΔΑ αναδύεται από την κατάσταση πνευματικής και νοητικής ασυνειδησίας και παραλείποντας τα δύο πρώτα πεδία – που βρίσκονται υπερβολικά κοντά στο ΑΠΟΛΥΤΟ, ώστε να επιτρέπουν οποιοδήποτε συσχετισμό με κάτι σε κατώτερο πεδίο – πηγαίνει κατευθείαν στο πεδίο της Νοητικότητας. Αλλά σε ολόκληρο το σύμπαν δεν υπάρχει άλλο πεδίο με ευρύτερο περιθώριο, ή με ευρύτερο πεδίο δράσης στις σχεδόν ατέλειωτες

⁸² Μ.Δ. Ι, 247

⁸³ Μ.Δ. Ι, 175, υποσημ.

διαβαθμίσεις των αντιληπτικών και εννοιακών ιδιοτήτων του, απ' αυτό το πεδίο, που έχει με τη σειρά του ένα κατάλληλο μικρότερο πεδίο για κάθε μορφή, από την ορυκτή μονάδα μέχρι την εποχή που αυτή η μονάδα ανθίζει μέσω εξέλιξης σε μια ΘΕΙΑ ΜΟΝΑΔΑ. Αλλά όλο αυτό τον καιρό εξακολουθεί να είναι η ίδια Μονάδα, διαφέροντας μόνο στις ενσαρκώσεις της, μέσα στους διαδοχικούς κύκλους μερικής ή ολικής συσκότισης του πνεύματος, ή μερικής ή ολικής συσκότισης της ύλης – δύο πολικές αντιθέσεις – καθώς ανέρχεται στις περιοχές της νοητικής πνευματικότητας ή κατέρχεται στα βάθη της υλικότητας.⁸⁴

Η ύλη δίνει στις μονάδες τις μορφές που απαιτούν (α) ένα πνευματικό πρότυπο ή αρχέτυπο για να λάβει μορφή το υλικό αυτό και (β) μια νοητική συνειδητότητα που θα οδηγήσει την εξέλιξη και πρόοδό της, τις οποίες δεν διαθέτει η ομοιογενής μονάδα ή η ά-λογη αν και ζωντανή ύλη.⁸⁵

Ο σπινθήρας εμψυχώνει κατά σειρά όλα τα βασίλεια, πριν εισέλθει και πληρώσει τον θείο άνθρωπο, μεταξύ του οποίου και του προκατόχου του, του ζωικού ανθρώπου, υπάρχει τεράστια διαφορά.

Κάθε μορφή πάνω στη γη, και κάθε μόριο (άτομο) στο Διάστημα, αγωνίζεται στην προσπάθειά της προς τον αυτό-σχηματισμό να ακολουθήσει το μοντέλο που τοποθετήθηκε γι' αυτήν μέσα στον «Ουράνιο Άνθρωπο» ... Η εισέλιξη και η ενέλιξη (του ατόμου), η εξωτερική και η εσωτερική του αύξηση και ανάπτυξη έχουν όλα τον ίδιο αντικειμενικό σκοπό: τον άνθρωπο, ... σαν την ανώτερη φυσική και έσχατη μορφή πάνω σε αυτή τη γη. Τη ΜΟΝΑΔΑ, στην απόλυτη ολότητα και αφυπνισμένη κατάσταση της, σαν το αποκορύφωμα των θείων ενσαρκώσεων πάνω στη Γη.⁸⁶

Ο μονίμως δρων και αλάνθαστος Νόμος βυθίζει τον Σπινθήρα του Φωτός όλο και βαθύτερα στην υλικότητα και κατόπιν τον λυτρώνει μέσα από τη σάρκα και τον απελευθερώνει. Αυτός ο Νόμος σχηματίζει μια «διπλή εξέλιξη σε δύο αντίθετες κατευθύνσεις» - την παθητικότητα του πνεύματος και τη δραστηριότητα της ύλης στο Καθοδικό Τόξο και το αντίθετο, δηλαδή την παθητικότητα της ύλης και τη δραστηριότητα του πνεύματος στο Ανοδικό Τόξο. Αυτός είναι ο κύκλος της εκδήλωσης από το Πνεύμα στην Ύλη και από την Ύλη στο Πνεύμα.

«Η Μονάδα» γεννημένη από τη φύση και την ίδια την Ουσία των «Επτά»..... πρέπει να εκτελέσει τον επταπλό γύρο της μέσα από τον Κύκλο των Όντων και των μορφών, από το ανώτερο μέχρι το κατώτερο και ύστερα ξανά από τον άνθρωπο στον Θεό. Στο κατώφλι του Παρανιρβάνα ξαναποκτάει την πρωταρχική Ουσία της και γίνεται για άλλη μια φορά το Απόλυτο.⁸⁷

Ο άνθρωπος ακολουθεί αυτόν τον νόμο στο προσκύνημά του μέσα από τα διαφορετικά είδη της εξέλιξης. Η ανθρώπινη μονάδα ξεκίνησε ως ένα πνευματικό μη αυτοσυνείδητο ον, διαρκώς στερεοποιώντας και υλοποιώντας τη μορφή του καθώς ακολουθούσε το Καθοδικό Τόξο μέχρι να φτάσει στην ακμή της υλικότητας. Όταν έφτασε στο κατώτατο σημείο άρχισε να ανέρχεται την κλίμακα προς την Θεία Πηγή του, μια διαδικασία στην οποία μετέχει τώρα. Κατά τη διάρκεια αυτής της ανόδου, ο

⁸⁴ Μ.Δ. Ι, 175-6

⁸⁵ Μ.Δ. Ι, 246-7

⁸⁶ Μ.Δ. Ι, 183

⁸⁷ Μ.Δ. Ι, 135

άνθρωπος κατακτά ενεργητική συνειδητότητα και τελικά αυτοσυνειδητότητα που είναι ο στόχος.

Όντα από ανώτερα επίπεδα έρχονται να συνδράμουν την ανθρώπινη εξέλιξη. Υπάρχουν διαφορετικές ιεραρχίες αρωγών. Είναι οι Δομητές ή οι Σεληνιακοί Πατέρες που πέτυχαν τον στόχο της ανθρώπινης ωριμότητας σε προηγούμενα μανβαντάρα που συνέβησαν στη Σεληνιακή Αλυσίδα – είχαν ολοκληρώσει Επτά Γύρους επί επτά γύρους ο καθένας - και ολοκλήρωσαν τον Κύκλο της Αναγκαιότητας ή του Προσκυνηματος κατορθώνοντας να ανέλθουν μια βαθμίδα την ιεραρχική κλίμακα της Ζωής.

Αυτοί οι Πατέρες (Πίτρι) πρόβαλαν από το αιθερικό σώμα τους μερικά ακόμη πιο αιθερικά και σκιώδη αντίγραφα του εαυτού τους. Ή αυτά που τώρα ονομάζουμε 'διπλά' ή 'αστρικές μορφές'. Αυτά παρέχουν στη Μονάδα το πρώτο της ενδιαίτημα και στην τυφλή ύλη ένα μοντέλο γύρω και πάνω στο οποίο να μπορεί να δομηθεί.⁸⁸

Επομένως, η αστρική μορφή προηγήθηκε της φυσικής και η τελευταία είναι έτοιμη να δεχτεί και να εκφράσει μια άλλη κατάσταση συνειδητότητας που την διαφοροποιεί από τη φυσική εξέλιξη. Άλλη μία ιεραρχία καλείται να βοηθήσει καθώς «ο Άνθρωπος παρέμεινε μια άδεια δίχως νου σκιά (Bhuta)».⁸⁹

Η εξέλιξη του εσωτερικού ή πραγματικού ΑΝΘΡΩΠΟΥ είναι καθαρά πνευματική. Δεν είναι πλέον ένα πέρασμα της απρόσωπης Μονάδας μέσα από πολλές και ποικίλες μορφές ύλης – που στην καλύτερη περίπτωση είναι προικισμένες με ένστικτο και συνειδητότητα σε ένα τελείως διαφορετικό επίπεδο – όπως στην περίπτωση της εξωτερικής εξέλιξης, αλλά ένα ταξίδι της «ψυχής –προσκυνητή» μέσα από ποικίλες καταστάσεις όχι μόνο ύλης αλλά αυτοσυνειδητότητας και αυτοαντίληψης ή αντίληψης μέσω διαίσθησης (ενόρασης).⁹⁰

Είναι η Ιεραρχία των Μανάσα Ντυάνι ή Ηλιακών Πατέρων ή οι Νόες που «έχουν χαρίσει ευφυΐα και συνειδητότητα στον άνθρωπο».⁹¹

Το Μάνας είναι η Νοητική Αρχή – μία από τις Επτά Αρχές.⁹²

Στην πραγματικότητα, δεν είναι δώρο, καθώς ένα είδος νοημοσύνης είναι παρόν στο ζωικό βασίλειο αν και αφορά περισσότερο στο ένστικτο παρά στη νοημοσύνη. Κατά τη φυσική εξέλιξη, το μάνας- νους παραμένει ληθαργημένο, όπως ήταν και στις δύο πρώτες Ρίζες – Φυλές του ανθρώπινου είδους. Έτσι, οι δύο πρώτες Φυλές ονομάζονται Αμανάσα ή Άνοες Φυλές.

Αυτό το γεγονός, που έχει σχέση με τη νοητική φώτιση της ανθρώπινης φυλής, είναι το πιο σημαντικό σημείο της ανθρώπινης εξέλιξης στη γήινη σφαίρα.

Από το Πλήθος των Ντυάνι, που είχαν σειρά να ενσαρκωθούν ως Εγώ των αθανάτων αλλά άνοων σε αυτό το πεδίο μονάδων – μερικοί «υπάκουσαν» (στον νόμο της εξέλιξης) αμέσως, όταν οι άνθρωποι της 3^{ης} Φυλής ήσαν έτοιμοι από φυσική άποψη, δηλαδή, όταν χωρίστηκαν σε αρσενικό και θηλυκό φύλο. Ωθούμενοι από τον Νόμο

⁸⁸ Μ.Δ. Ι, 248

⁸⁹ Μ.Δ. ΙΙ, Ανθρωπογένεση, Στάντζα ΙV, σλόκα 17

⁹⁰ Μ.Δ. Ι, 185 επίσης «Θεοί, Μονάδες, Άτομα» Ι, 611

⁹¹ Μ.Δ. Ι, 181

⁹² Οι αρχές του ανθρώπου είναι: άτμα, μπουντι, μάνας, κάμα, πράνα, λίνγκα σαρίρα ή αστρικό ή διπλό και στούλα σαρίρα ή φυσικό.

της Εξέλιξης, οι Μανάσα Ντυάνι μετέδωσαν στον άνθρωπο τον σπινθήρα της συνειδητότητας. Η κάθοδος των Μανάσα συνέβη στο μέσο της 3^{ης} Ρίζας- φυλής πριν από 18.500.000 χρόνια.

Σύμφωνα με τη Θεοσοφική ορολογία, η Πνευματική Μονάδα ονομάζεται Άτμα – Μπούντι, όπου το Μπούντι είναι το πρώτο πέπλο του Πνεύματος. Το Άτμα είναι μια ακτίνα από τον Παγκόσμιο Εαυτό. Είναι ο Πνευματικός Εαυτός, η πρώτη παρουσία του Πνευματικού Εγώ στην αντικειμενικότητα. Τόσο το Άτμα όσο και το Μπούντι συνθέτουν την αιώνια και αναλλοίωτη πνευματική ρίζα κάθε εφήμερης προβολής του Εγώ στη σφαίρα των Όντων και των μορφών.

Για να επικοινωνήσει η Πνευματική Μονάδα με το επίπεδο των φαινομένων χρειάζεται άλλο ένα πέπλο που ονομάζεται Μάνας – Νους. Αυτή η υπέρτατη τριάδα, άτμα – μπούντι- μάνας, είναι η ατομικότητα, ο Ανώτερος Εαυτός, η πηγή της ανθρώπινης ψυχής.

Κατόπιν ακολουθεί το εφήμερο, προσωπικό Εγώ, η προσωπικότητα που είναι το κάλυμμα της ανθρώπινης ψυχής, ένα πέπλο υλικών αισθήσεων και επιθυμιών. Κατόπιν, οι καμικές αισθήσεις ενδύουν τον άνθρωπο με άλλο ένα πέπλο, αυτό των παθών και ενστίκτων και τον συνδέουν με το επίπεδο της φυσικής εξέλιξης.

Η Θεοσοφική διδασκαλία δέχεται τρεις όψεις της Ψυχής (α) την Πνευματική Ψυχή, (β) την ανθρώπινη ψυχή, που είναι ο κρίκος ανάμεσα στο πνευματικό και το φυσικό εξελικτικό σχέδιο και γ) τη ζωική ψυχή ή ζωική φύση που είναι το όχημα της φυσικής εξέλιξης και που δανείζεται η ανθρώπινη ψυχή για να εμφανιστεί ως άνθρωπος.

Η ανθρώπινη ψυχή ονομάζεται επίσης Μανασαπούτρα ή Θεός της Θέλησης. Μανασαπούτρα είναι το *Ον* που έχει γλυκαθεί από τη φωτιά της δυστυχίας και της εμπειρίας έχοντας υποστεί τον Κύκλο της Ανάγκης μέσα από προηγούμενα μανβαντάρα και έχει πετύχει τη διαβάθμισή του περνώντας επιτυχώς μέσα από την ανθρώπινη κατάσταση στο φυσικό επίπεδο. Ο Μανασαπούτρα εγκαταλείπει τα ανώτερα του φυσικού μας επίπεδα για να συμπληρώσει με το Μάνας- Νου τον Άνθρωπο της πλάνης. Χωρίς το Μάνας η Μονάδα δεν είναι ικανή να διατηρήσει μια φυσική μορφή και να μεταφέρει σε αυτήν την πνευματική Πνοή. Το Μάνας *«δίνει στον ανθρώπινο νου την αυτο-αντίληψη και αυτοσυνειδητότητά του»*.⁹³

Ανάμεσα στον άνθρωπο και το ζώο υπάρχει μια αχανής άβυσσος Νοητικής ικανότητας και Αυτοσυνειδητότητας. *«Οι Μανάσα- Ντυάνι είναι αυτοί που γεφυρώνουν το χάσμα και αντιπροσωπεύουν την εξελικτική δύναμη της Διάνοιας ή του Νου, τον κρίκο ανάμεσα στο «Πνεύμα» και την «Υλη», σε αυτό τον Γύρο»*.⁹⁴

Σύμφωνα με τη διδασκαλία της Παγκόσμιας Εξέλιξης, όπως έχει μεταβιβαστεί από τους σοφούς της Σοφίας – Θρησκείας, το Πνεύμα θεωρείται ότι πηγάζει από τον Μπράχμα και μέσα από τα ποικίλα υλικά σχήματα που εξελίσσονται συγχρόνως, αρχίζει στον πνευματικό κόσμο από το ύψιστο σημείο και στον υλικό κόσμο από την κατώτατη μορφή... Με αυτό τον τρόπο, ωστόσο, η ανόργανη, η φυτική και η ζωική μορφή δεσμεύουν έναν σπινθήρα, ένα μέρος του Πνεύματος.

⁹³ Μ.Δ. ΙΙ, 102

⁹⁴ Μ.Δ. Ι, 181-2

Αυτοί οι σπινθήρες αγωνίζονται να «επιστρέψουν στον Πατέρα» ή, με άλλα λόγια, να εξασφαλίσουν αυτοσυνειδητότητα και τελικά να φτάσουν στο υπέρτατο σχήμα που, στη Γη, είναι ο ίδιος ο άνθρωπος εντός του οποίου η αυτοσυνειδητότητα αρχίζει να γίνεται εφικτή για τη Μονάδα. Δηλαδή, η σπίθα που δεσμεύεται στο επίπεδο της Φυσικής εξέλιξης χωρίς τον κρίκο της Διάνοιας ή Μάνας δεν έχει δυνατότητα να αποκτήσει αυτοσυνειδητότητα και αυτογνωσία. «Αυτό που ωθεί προς την εξέλιξη και την επιβάλλει, δηλαδή, αναγκάζει σε ανάπτυξη και πρόοδο τον Άνθρωπο προς την τελειότητα είναι Η ΜΟΝΑΔΑ»⁹⁵

Ο άνθρωπος ως είδος ζωής είναι ο πιο σημαντικός σταθμός στην παγκόσμια Εξέλιξη καθώς σε αυτό η δεσμευμένη ζωική σπίθα εμψυχώνεται με μάνας –νοημοσύνη και η μονάδα προοδευτικά απελευθερώνεται από το πνεύμα των φυσικών και κατώτερων αισθήσεων. Η ζωική φύση εξαγνίζεται και εναρμονίζεται προς τις ποιότητες της ανθρώπινης ψυχής που είναι οι άμεσες προβολές της αιώνιας φύσης της, της αθάνατης πνευματικής Μονάδας. Έτσι, κάθε πνευματική Μονάδα περνά από το μανβαντάρα για τον εμπλουτισμό της ατομικής της σοφίας καθώς και της σοφίας του Παγκόσμιου Συνόλου από το οποίο προέρχεται, στο οποίο ανήκει και στο οποίο επιστρέφει.

Η πάλη της ανθρώπινης ψυχής βρίσκεται ανάμεσα σε αυτήν και στη ζωική φύση. Μια πάλη που μπορεί να συνεχίζεται επί εκατομμύρια χρόνια, όσα χρόνια χρειάζεται μια Πλανητική εξελικτική περίοδος μέσα από επτά Ρίζες – Φυλές και τις επταπλές υποδιαίρεσεις τους, έως ότου επιτευχθεί ο σκοπός, δηλαδή, έως ότου το ανθρώπινο είδος περάσει σε έναν ανώτερο βαθμό εξέλιξης και φτάσει στην πρώτη αναβαθμίδα των Πνευματικών και Νοημόνων Όντων.

Κατά τη διάρκεια της προσπάθειας για την κατάκτηση της αυτοσυνειδητότητας η ανθρώπινη μονάδα υποστηρίζεται από τον νόμο του Κάρμα και της Μετενσάρκωσης αλλά και από τους Διδασκάλους της Σοφίας που προσεκτικά παρακολουθούν και συντρέχουν συμπονετικά την εκπαίδευση και διεύρυνση της ανθρώπινης αυτοσυνειδητότητας.

Οι Μαχάτμα, οι Ρίσι και οι Βούδδες – εμψυχωτές των Παγκόσμιων Νόμων και της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης των λιγότερο εξελιγμένων μονάδων – κατέκτησαν την αυτοσυνειδητότητα κατά τη διάρκεια προηγούμενων Μανβανταρικών εκδηλώσεων.

Η Διδασκαλία λέει ότι οι Πνευματικές πρωταρχικές ΔΙΑΝΟΙΕΣ – ακόμα και οι ανώτατες – προκειμένου να γίνουν ένας θεός, απόλυτα συνειδητός θεός πρέπει να περάσουν από το ανθρώπινο στάδιο. Ο Χέγκελ, ο μεγάλος Γερμανός στοχαστής, πρέπει να γνώριζε ή να ένιωθε διαισθητικά αυτή την αλήθεια όταν έλεγε πως το Ασυνείδητο ανέπτυξε το Σύμπαν μόνο «με την ελπίδα να αποκτήσει καθαρή αυτοσυνειδητότητα» να γίνει, με άλλα λόγια, ΑΝΘΡΩΠΟΣ.⁹⁶

Κάρμα και Μετενσάρκωση

Δεν χρειάζεται να πούμε ότι οι σελίδες αυτής της εργασίας είναι ελάχιστες για να συμπεριλάβουν όλα τα αξιοσημείωτα σημεία της Μυστικής Δοξασίας. Ωστόσο, θα ήταν ασυγχώρητη παράλειψη και πιθανώς λάθος να μην αναφερθούμε στον ρόλο που διαδραμάτισε στον Δυτικό κόσμο η παρουσίαση των νόμων του κάρμα και της

⁹⁵ Μ.Δ. ΙΙ, 109

⁹⁶ Μ.Δ. Ι, 107

μετενσάρκωσης καθώς και στην επίδρασή τους στη συμπεριφορά του Δυτικού ορθολογιστή.

Θεωρείται πολύ σημαντικό το να γίνουν αυτοί οι νόμοι γνωστοί και κατανοητοί γιατί διέπουν την ανθρώπινη φύση και την εξέλιξή της. Σύμφωνα με τον πνευματικό νόμο διαμορφώνεται η παγκόσμια πορεία και αυτή η διαδικασία γίνεται ο δρόμος μέσω του οποίου η εκδηλωμένη ζωή επιτυγχάνει τον τελεολογικό της σκοπό και επιστρέφει στο πνευματικό της λίκνο.

Η εφαρμογή του πνευματικού νόμου καθορίζει την τάξη, την αρμονία και τις ηθικές αρχές στο ανθρώπινο στάδιο.

Η γνώση του Κάρμα και της μετενσάρκωσης είναι ένα εργαλείο στα χέρια του Δυτικού ανθρώπου, ο οποίος, αποκτώντας επίγνωση των δυνατοτήτων του για επιλογή αλλά και των συνεπειών των επιλογών του, αναλαμβάνει την ευθύνη των αποφάσεων και των πράξεών του.

Δικαίως η Ε. Π. Μπλαβάτσκι έδινε τόσο μεγάλη προσοχή στην αποκάλυψη αυτών των νόμων στο ευρύ κοινό. Πίστευε ότι ακόμα και μόνο αυτοί οι δύο νόμοι ήταν αρκετοί για να βοηθήσουν τους ανθρώπους να καταλάβουν τις αιτίες της ύπαρξής τους, τον τρόπο με τον οποίον λειτουργεί η ανθρώπινη φύση και να καθορίσουν – με τις δικές τους αποφάσεις – τους στόχους της προσωπικής τους ζωής καθώς και τις συνέπειες των επιλογών τους.

Τον θεωρούμε ως τον Υπέρτατο Νόμο του Σύμπαντος, την πηγή, προέλευση και αφετηρία όλων των άλλων νόμων που υπάρχουν στη Φύση, Το Κάρμα είναι ο αλάνθαστος νόμος που προσαρμόζει το αποτέλεσμα στην αιτία του, στο φυσικό, νοητικό και πνευματικό επίπεδο της ύπαρξης. Επειδή καμία αιτία δεν μένει χωρίς το ανάλογο αποτέλεσμα από την πιο σημαντική έως την ελαχιστότερη, από τις κοσμικές διαταραχές μέχρι την κίνηση του χεριού σας, και καθώς το όμοιο παράγει το όμοιο, το Κάρμα είναι εκείνος ο αόρατος και άγνωστος νόμος που προσαρμόζει με σοφία, ευφυΐα και ακριβοδίκαια κάθε αποτέλεσμα με την αιτία του, ανάγοντας την τελευταία στον δημιουργό της. Αν και το ίδιο είναι ακατάληπτο, η δράση του γίνεται αντιληπτή».⁹⁷

Πολύ στενά, λοιπόν, ή μάλλον αζεδιάλυτα δεμένος με το Κάρμα είναι ο νόμος της επαναγέννησης ή της επανενσάρκωσης της ίδιας πνευματικής ατομικότητας σε μια μακριά, σχεδόν ατέλειωτη, σειρά προσωπικοτήτων. Αυτές είναι σαν τα διάφορα κοστούμια και τους ρόλους που υποδύεται ένας ηθοποιός...⁹⁸

Η Γνώση

Η Θεοσοφία πρεσβεύει ότι το αόρατο είναι η αιτία και πραγματικότητα του ορατού. Και ότι, όπως στον φαινομενικό κόσμο υπάρχει τρόπος με τον οποίον μπορούμε να αντιλαμβανόμαστε, να κατανοούμε και να χρησιμοποιούμε τα πράγματα, είναι εξίσου απαραίτητο να γνωρίσουμε και να μπορούμε, σιγά – σιγά, να χειριζόμαστε τα υπερφυσικά πράγματα. Το υπερφυσικό δεν είναι κάτι μακρινό και απρόσιτο, είναι κάτι που βρίσκεται μέσα μας, κοντά μας, είναι μέρος της ίδιας μας της ύπαρξης, της σκέψης και των συναισθημάτων μας, των ονείρων, της φαντασίας και της διαίσθησής μας.

Η ερμηνεία των νόμων που εμείς τους μαθαίνουμε ως νόμους της φύσης, η περιγραφή αόρατων πεδίων, η αναφορά στις επταπλές αρχές της ζωής και στα

⁹⁷ Κλειδί της Θεοσοφίας, σ. 185

⁹⁸ Μ.Δ. Ι, 354

διαφορετικά είδη ύπαρξης μέσα στο σύμπαν μας δίνει ένα όραμα. Αυτό το όραμα προοδευτικά καλλιεργεί ένα είδος υπερβατικής γνώσης που είναι το ίδιο απαραίτητη με την εξωτερική γνώση. Η υπερβατική γνώση διευρύνει την ανθρώπινη συνειδητότητα και ανοίγει νέες προοπτικές.

Η επιστημονική γνώση είναι ένα μικρό μόνο τμήμα της Μεγάλης Γνώσης ή Σοφίας και ακριβώς όπως η εξωτερική γνώση και επιστήμη βοηθούν τον άνθρωπο να αντιλαμβάνεται και να χειρίζεται τις φυσικές δυνάμεις το ίδιο και η υπερβατική γνώση βοηθάει το άτομο να κατανοεί και να χειρίζεται τις εσωτερικές του δυνάμεις και τελικά την ίδια τη φύση. Επίσης, ακριβώς όπως ένας καλός επιστήμονας χρησιμοποιεί τις φυσικές δυνάμεις για να βελτιώνει τη γήινη ζωή, το ίδιο και ο μύστης μπορεί να χρησιμοποιεί την εσωτερική σοφία τόσο για την πνευματική του πρόοδο όσο και για την πρόοδο του συνόλου της ανθρωπότητας.

Η Θεοσοφική Κουλτούρα

Η εμφάνιση του Θεοσοφικού Κινήματος κατά τον 19^ο αιώνα δεν ήταν ένα τυχαίο γεγονός. Αντίθετα ήταν καθορισμένη από τον νόμο της Περιοδικότητας που κυβερνά το σύμπαν και την εξέλιξή του.

Εκείνη την εποχή προέκυψε τομή τριών κύκλων: ο κύκλος της περιόδου των πρώτων 5.000 ετών του Κάλι – Γιούγκα, που άρχισε με τον θάνατο του Κρίσνα και ολοκληρώθηκε το 1875. Ο εκατονταετής κύκλος, οπότε στα τελευταία 25 χρόνια κάθε αιώνα καταβάλλουν προσπάθεια οι Διδάσκαλοι της Μεγάλης Στοάς, για να παρουσιάσουν Ιδέες στην ανθρωπότητα. Επίσης, ο ήλιος, κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, πέρασε από τον αστερισμό των Ιχθύων στον Υδροχόο, οπότε ο κύκλος του νέου ζωδίου συνέπεσε με τους δύο προαναφερθέντες.

Λέγεται ότι ο Μέγας Κύκλος προβάλλει τη βασική Ιδέα. Ο κύκλος των τελευταίων 25 ετών δίνει τη ευκαιρία στους Αντέπτ να δουν τις καλές ή κακές εφαρμογές της Ιδέας και την αποκαθιστούν στην αρχική της έκφραση. Ενώ ο Ζωδιακός κύκλος αντιπροσωπεύει την περίοδο της διάδοσης της Ιδέας στην κοινωνία και την προσαρμογή της σε όλα τα επίπεδα της φυσικής ζωής, δηλαδή, θρησκεία, μύηση, ηθική, επιστήμη, παιδεία, τέχνη, πολιτική, και κοινωνική ζωή δημιουργώντας έτσι την κουλτούρα της εποχής.

Η τομή αυτών των τριών κύκλων, λοιπόν, είχε πολλές σημασίες, μία από όλες, όμως, ήταν ότι κατ' αυτή την περίοδο ή περίπου τότε θα εμφανιζόταν στη γη ένα Σημαντικό Πρόσωπο, με τόση γνώση όση ο πολιτισμός και η νοητική κατάσταση θα επέτρεπε αυτή τη χρονική στιγμή. Ο άνθρωπος που γνώρισε ο κόσμος ως Ε. Π. Μπλαβάτσκι ήταν γνωστός στους Δασκάλους με ένα τελείως άλλο όνομα, όπως Εκείνοι δήλωσαν και η γνώση που παρουσίασε Εκείνη ή Εκείνος, είναι αυτό που γνωρίζουμε ως Θεοσοφία.⁹⁹

Ως σύνθεση φιλοσοφίας, θρησκείας και επιστήμης, η Μυστική Δοξασία είναι η πιο πρόσφατη ανανέωση της Αρχαίας Σοφίας στη γη και έχει δοθεί γραπτώς από την Ε.Π.Μ. υπό την επιτήρηση των Διδασκάλων της Λευκής Στοάς. Στα κείμενά της που περιγράφουν τις εσωτερικές όψεις της ζωής και του ανθρώπου προβάλλεται η γνώση και η ηθική που φυτεύουν τον σπόρο της κουλτούρας της Νέας Εποχής.

⁹⁹ Ρόμπερτ Κρόσμπυ, Ερωτήσεις και Απαντήσεις πάνω στον Ωκεανό της Θεοσοφίας, κεφ. 14, σ.σ. 190-1

Η Σύγχρονη Θεοσοφία έχει εγκαινιάσει νέους τρόπους σκέψης εκθέτοντας τις εσωτερικές αιτίες ένεκα των οποίων πρέπει οι λαοί και οι θρησκείες να συνυπάρχουν. Έχει φέρει το «εσωτερικό βιβλίο της Ζωής» κοντά στον άνθρωπο κάνοντάς τον περισσότερο αυτοσυνείδητο ως προς την εσωτερική του φύση και τους νόμους της. Έχει διακηρύξει εσωτερικούς νόμους μερικοί από τους οποίους έχουν επιβεβαιωθεί από τη σύγχρονη επιστήμη. Η θεωρία του Αϊνστάϊν για την ενέργεια, η άορατη κυματοειδής κίνηση των σωματιδίων, οι μαύρες τρύπες και το Μπιγκ Μπανγκ, η θεωρία των υπερχορδών, το ολόγραμμα και οι δυνατότητές του, η γεωλογική και ανθρωπολογική χρονολόγηση της πλανητικής ζωής και του ανθρώπου που την μετρούν σε εκατομμύρια χρόνια σήμερα, κατατάσσουν τη Μυστική Δοξασία ανάμεσα στα μοναδικά μεταφυσικά κείμενα που τεκμηριώνονται από σύγχρονες επιστημονικές μετρήσεις και θεωρήματα.

Η Θεοσοφική διδασκαλία αποτελεί μια προφητεία της οποίας η συνεχής επιβεβαίωση από τα τρέχοντα γεγονότα και τις επιστημονικές τεκμηριώσεις, καθιστά έγκυρη την αυθεντικότητά της αλλά και την αυθεντικότητα των Αντέπτ που ανέλαβαν να την παρουσιάσουν.

Όπως αναφέρεται στη Μυστική Δοξασία,

.....ένα-ένα τα γεγονότα και οι διαδικασίες στα εργαστήρια της Φύσης επιτρέπεται να βρουν τον δρόμο τους προς την ακριβή Επιστήμη, ενώ μυστηριώδης βοήθεια παρέχεται σε σπάνια άτομα κατά την αποκάλυψη του μυστηρίου της. Τέτοια γεγονότα συμβαίνουν συνήθως κατά το κλείσιμο μεγάλων Κύκλων, σε συνδυασμό με τη φυλετική ανάπτυξη. Βρισκόμαστε στο τέλος του κύκλου των 5.000 ετών του τωρινού Άριου Καλιγιουγκά, και από τώρα μέχρι το 1897 ένα μεγάλο σχίσμα θα δημιουργηθεί στο Πέπλο της Φύσης και η υλιστική επιστήμη θα δεχτεί ένα δυνατό κτύπημα.¹⁰⁰

... στον εικοστό αιώνα οι μελετητές θα αρχίσουν να αναγνωρίζουν ότι η Μυστική Δοξασία δεν ήταν ούτε επινόηση ούτε υπερβολή, αλλά αντίθετα ότι απλώς περιγράφηκε και ότι τελικά οι διδασκαλίες της προηγούνται ακόμη και των Βέντα.¹⁰¹

Η μοναδικότητα της Μυστικής Δοξασίας οφείλεται στους εξής λόγους:

- 1) Είναι η πρώτη φορά που κρυμμένες όψεις της απόκρυφης ιστορίας της πλανητικής ζωής και της ανθρωπότητας αποκαλύπτονται στο ευρύ κοινό. Το πέπλο της Ίσιδας ανασηκώνεται στη Δύση και οι κοινοί άνθρωποι έχουν πληροφορίες για νόμους που αφορούν στη μεταφυσική προέλευση της ζωής και στον πνευματικό της σκοπό.
- 2) Η ύπαρξη της Πνευματικής Πλανητικής Ιεραρχίας και η άμεση σχέση της με την ανθρωπότητα αποκαλύπτονται στο κοινό.
- 3) Ο Αποκρυφισμός αναγνωρίζεται επισήμως, καθώς φημισμένοι επιστήμονες ασχολούνται με το ζήτημα, διεξάγοντες σχετικά πειράματα και καταλήγουν σε συμπεράσματα που επιβεβαιώνουν τα φαινόμενά του.
- 4) Προβάλλεται η εσωτερική ενότητα της ζωής και προσδιορίζονται η αδελφότητα των ανθρώπων και ο σεβασμός προς όλα τα είδη ζωής. Αυτές οι αρχές γίνονται κοινωνικές και πολιτικές θέσεις που προετοιμάζουν το έδαφος για την αλληλεγγύη, τη συνύπαρξη και τη διεθνή συνεργασία. Η Ενότητα, που είναι θεμελιώδης αρχή της Θεοσοφίας, γίνεται η κοινωνική αρχή της

¹⁰⁰ Μ.Δ. Ι, 612, κεφ. Θεοί, Μονάδες, Άτομα

¹⁰¹ Μ. Δ. Ι,xxxvii

Παγκοσμιότητας ωθώντας τα άτομα να υψωθούν πάνω από τις πολιτικές, θρησκευτικές, κοινωνικές και προσωπικές διαφορές τους μέσω μιας προοδευτικής αποστασιοποίησης από δόγματα, φατρίες, μισαλλοδοξίες και φανατισμούς.

- 5) Είναι η πρώτη φορά που αναγγέλλονται, στη Δύση, οι νόμοι του Κάρμα και της Μετενσάρκωσης, η επταπλή σύσταση του κόσμου και του ανθρώπου, η περιπέτεια της ψυχής μετά τον θάνατο και η εξέλιξη της πλανητικής ζωής μας μέσα από τους επταπλούς κύκλους που ονομάζονται Γύροι και Άλυστοι. Ο άνθρωπος ακούει για το ποιά είναι η θέση του στο Σύμπαν και στην Κλίμακα της Εξέλιξης. Η μεταφυσική πραγματικότητα αρχίζει να γίνεται καθημερινή παρατήρηση και βίωμα των κοινών ανθρώπων και όλα αυτά χάρη στη διάδοση της σύγχρονης Θεοσοφίας. Με τη γνώση και την αυτοπαρατήρηση αναπτύσσεται η πίστη του ανθρώπου στις μεταφυσικές αιτίες της ζωής και μια σταθερή τάση προς την πνευματικότητα. Εφόσον αναγνωρίσουμε ότι η ύπαρξή μας είναι ουσιαστικά μεταφυσική και ότι τίποτα δεν χάνεται μετά τον θάνατο, τότε μπορούμε να αντιληφθούμε τη σημασία αυτής της απόκρυφης επιστήμης που μας παραδίδεται και ανανεώνεται κατά καιρούς από τους Πρεσβύτερους Αδελφούς.

Αυτό το γεγονός έχει παρακινήσει πλήθη εμπνευσμένων ανθρώπων, που αρχικά είχαν μόνο αδρή ιδέα για το Εξελικτικό Σχέδιο, να εργάζονται διαρκώς με αγνό αλτρουισμό για πνευματική πρόοδο. Παράλληλα, αναπτύσσεται ένα κύμα μεταφυσικών κειμένων που απλώνεται σε όλο τον πλανήτη αντικαθιστώντας τον υλισμό του προηγούμενου αιώνα.

Οι αρχές του Κάρμα και της Μετενσάρκωσης, το μεταθανάτιο ταξίδι, η αστρική φύση με τις δυνάμεις της, τα ψυχικά φαινόμενα, η αλυσίδα της Ζωής και η επικοινωνία με το αόρατο από την απλούστερη μέχρι την πιο μυστική μορφή του, η μαγεία και η αστρολογία, η εσωτερική θεραπευτική, η οικολογία και η εργασία προς όφελος της ανθρωπότητας και του Θείου Σχεδίου έχουν γίνει τάσεις ενός κοινού που μόλις έχει αρχίσει να στρέφεται προς τη θεοσοφική κουλτούρα.

Ασπασία Παπαδομιχελάκη
Αθήνα, 29 Σεπτεμβρίου 2007

Βιβλιογραφία

1. Η Μυστική Δοξασία της Ε. Π. Μπλαβάτσκι (Μ. Δ.)
Εκδόσεις «Πνευματικός Ήλιος», 1993
2. Αποκαλυμμένη Ίσις, της Ε. Π. Μπλαβάτσκι (Α.Ι.)
Εκδόσεις «Ιάμβλιχος»
3. Το Κλειδί της Θεοσοφίας, της Ε. Π. Μπλαβάτσκι (Κ. Θ.)
Θεοσοφικές Εκδόσεις, 2002
4. Μελέτες Απόκρυφης Φιλοσοφίας του Γκ. Ντε Πουρούκερ (Μ.Α.Φ.)
5. Η Εσωτερική Παράδοση του Γκ. Ντε Πουρούκερ, Έκδοση Θεοσοφικού Πανεπιστημίου, Πασαντένα, Καλιφόρνια (Ε.Π.)
6. Ντάλας Τένμπροκ, Εργασία πάνω στην «Εξελικτική Διαδικασία» στο study@blavatsky.net, www.blavatsky.net
7. Εργασίες του Τζέφρεϋ Φάρδινγκ στο www.blavatskaytrust.com
8. Ντέιβιντ Πραττ «Χρονολόγηση της Ρίζας – Φυλής» στο <http://ourworld.compuserve.com/homepages/dp5/homepage.htm>
9. «Το Θείο Σχέδιο» του Γκόντφρεϋ Μπαρμποκά, Θεοσοφικός Εκδοτικός Οίκος, Αντυάρ, Μαντράς 600020, Ινδία, Γουίτον, Ιλινόι, ΗΠΑ